Madrid etrafında harp kızıştı, âsiler bazı mevkileri ele geçirdiler

AKŞAM

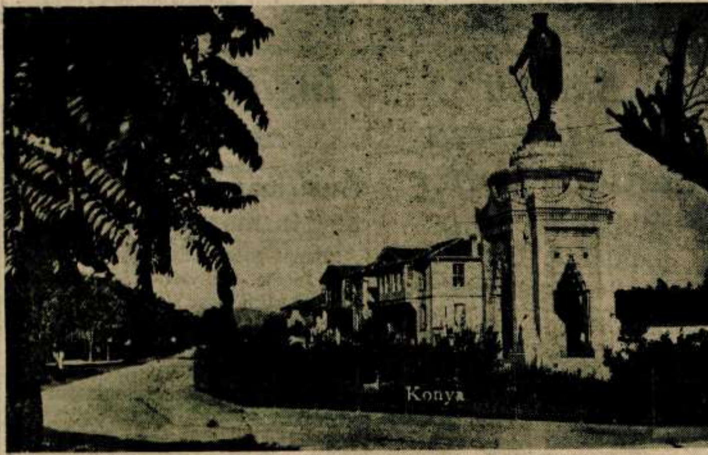
Fransada M. Blumun gazetesi İspanyaya yardım edilmesini istiyor

Sene 19 — No. 6547 — Fiati her yerde 5 kuruş | CUMA — 8 KÂNUNUSANİ 1937 | Telefon: 24240 (İdare) - 24249 (Tahrir) - 24248 (Müdür) - 20113 (Klişe)

Atatürk Ankaraya dönüyor

Atatürk Konyalılarla yarım saat görüştü, Tümen karargâhını gördü

Beraberinde ordu müfettişi orgeneral Izzeddin olduğu halde Ulukışlaya hareket eden Atatürkün seyahati Ankaraya doğru devam etmektedir

Konyada istasyon civarından bir görünüş

Konya 7 (Telefonla) — Atatürkün treni saat 15,10 da Konyaya vasıl oldu. İstasyon ve civarı çok kalabalıktı. Çoktanberi Atatürke hasret olan halk, uzak köylerden istasyona kadar gelmişlerdi. Atatürkün treni alkışlarla karşılandı. Atatürk vagondan inerek istikbale gelenlerin ellerini sıktılar, istasyon civarında yirmi dakika süren yaya bir gezinti yaptılar.

Atatürk Tümen karargâhı önüne kadar gittikten sonra halkın coşkun alkışları ve sevgi tezahürleri arasında tekrar istasyona dönerek kendilerine muntazır bulunan Konyalılarla yarım saat ayak üstü konuştu ve Ulukışlaya hareket etti. Kendilerini Akşehirde istikbal eden ordu müfettişi orgeneral İzzeddin de Atatürke refakat etmektedir.

Konya 7 (Telefonla) — Şehrimizden geçerek Ulukışlaya giden Atatürkün hususî treni burada bir müddet kalmıştır. Atatürkün buradan Kayseri yolile Ankaraya avdet edecekleri zannedilmektedir.

Konya 7 (Telefonla) — Reisicumhur Atatürkün hususî treni Ulukışlada çok kısa bir müddet kaldıktan sonra Niğdeye hareket etmiştir.

ANKARAYA DOĞRU

Ulukışla 7 (A.A.) — Atatürkün seyahati, orgeneral İzzeddinle beraber Niğde üzerinden Ankaraya doğru devam etmektedir.

İngiliz - İtalyan anlaşması

Akdenize ait İngiltere - İtalya anlaşması imzalandı. Anlaşmanın esasları malûmdur. Bu, bir muahede veya mukavele değildir. İngilizlerin *gentelmen's agreement* dedikleri umumî bir söz vermeden ibarettir. İmzalanan bu vesika ile iki taraf, sırf kendilerine ait bazı karşılıklı teahhüdlere girişiyorlar.

Bu anlaşmaya göre İngiltere ve İtalya herşeyden önce Akdenizi biribirine kapamamayı teahhüd ediyorlar. Hatırlardadır ki, Habeş harbinden sonra, iki memleket arasında gerginlik olduğu vakit gerek İngiliz Hariciye nazırı, gerek Mussolini, söyledikleri nutuklarda Akdenizin -yol olarak- İngiltere ve İtalya için hayatî ehemmiyetini tebarüz ettirmişlerdi. Hattâ bir aralık, Süveyş kanalının kapanması fikri bazı İngiliz gazeteleri tarafından ileri sürüldüğü vakıt, İtalya bunu bir harp sebebi sayacağını açıkça ilân etmişti. Şimdi, gerek İngiltere, gerek İtalya Akdenize girip çıkma hürriyetini biribirlerine daima teahhüd ediyorlar ki, bu, yapılan anlaşmanın temelini teşkil ediyor.

Anlaşmanın ikinci esası, İngiltere ile İtalyanın Akdenizde *Statu quo* yani bugün mevcud olan hâli muhafazayı deruhte ediyorlar. Ancak, şu fark ile ki, diğer karşılıklı teminat muahedelerinde, meselâ Lokarno, yahut Balkan misakında, her taraf hâli hazırın başkaları tarafından dahi muhafazasını teahhüd ettikleri halde, İngiliz - İtalyan Akdeniz anlaşmasında hâli hazırın sadece kendileri tarafından ihlâl olunmıyacağına söz veriyorlar. Bunun sebebi de bilhassa İspanya hadisesidir. Akdenizde İspanyaya ait Balear adalarının İtalya tarafından işgalinden bahsolunmuştu. Bu anlaşma üzerine İtalya, İspanya topraklarının hiç kimse ve ne de kendisi tarafından işgal olunmıyacağını ilân etti.

Görülüyor ki, bu anlaşma ile İngiltere ve İtalya, biribirlerine karşı herhangi yeni bir teahhüde girişmiyorlar. Takibedilen gaye sadece manevîdir, yani Habeş harbinden sonra iki devlet arasında hasıl olan gerginliği ortadan kaldırmaktır. Başka türlü olmasına da imkân yoktu, çünkü tam mânâsile bir Akdeniz anlaşması elde etmek için böyle bir müzakereye Fransa, Yugoslavya, Yunanistan ve Türkiyenin de iştirâk etmesi lâzım gelirdi. Halbuki Akdenizde umumî şekilde sulhün muhafazası için çok taraflı karşılıklı bir yardım muahedesine İngiltere henüz taraftar olmadığı gibi Fransa da böyle bir teşebbüse pek yanaşmıyor. Fakat, Akdenizde sulhün muhafazası için istikbalde herhangi bir teşebbüs olabilmesi, herşeyden önce İngiliz - İtalyan gerginliğinin ortadan kalkmasına bağlı idi. Bundan dolayı Akdeniz anlaşması sulhü sevenleri ve bilhassa, hem İngiltere, hem de İtalya ile dostluğunu kuvvetlendirmek suretile Akdenizde sükûn isteyen Türkiyeyi memnun edecek bir hâdisedir.

* * *

Fransız gazeteleri şiddetli yazılar neşrediyorlar

Suriye hududunda iki fırka asker bulunduruyormuşuz, her hangi bir darbeye enerji ile mukabele edeceklermiş!

BU NEŞRİYATIN SEBEBİ NEDİR?

Atatürkün İstanbuldan hareketi, Eskişehirde Başvekil, Büyük Erkânıharbiye reisi, Dahiliye ve Hariciye vekillerile görüşmesi Fransız gazetelerini harekete getirdi. Şimdiye kadar dilsiz gibi duran, sanki ortalıkta Sancak meselesi diye bir mesele yokmuş gibi hareket eden Fransız gazeteleri uzun makaleler yazmağa başladılar. Hattâ çok ileri gittikleri görülüyor, tecavüze geçiyorlar.

Şunu kaydedelim ki, biz sadece Sancak Türkleri için Fransanın eski taahhüdünü yerine getirmesini, Suriyeye istiklâl verilirken Sancak Türklerinin de istiklâl hakkının tanınmasını istiyoruz. Bu büyük davada şu veya bu gibi tesirlerin âmil olduğunu aramak mânasızdır.

Sancak davası millî bir davadır. Türkiye efkârı umumiyesi haksızlığa karşı kıyam etmiştir, verilen sözün yerine getirilmesini istemektedir. Fransız efkârı umumiyesinin bunu anlaması lâzımdır. Şimdi Fransız gazeteleri asılsız haberler ve yaygaralarla Fransız efkârı umumiyesini taarruza hazırlamaktadırlar. Paris gazetelerinin yazdıklarını aşağıya dercediyoruz:

Paris 7 (A.A.) — Atatürk tarafından vekiller heyetinin Eskişehirde fevkalâde içtimaa davet edilmesi hakkında tefsiratta bulunan gazeteler, Türkiyenin İskenderun Sancağına karşı askerî harekette bulunmağı tasavvur edip etmediğini merak ediyorlar.

Övr gazetesi diplomatik muhabirinin istihbarına göre, Türkiye - Suriye hududunda askerî hareketler müşahade edilmektedir. Hududun yanı başında iki Türk fırkası bulunmaktadır. Fransanın ise, biri Antakyadaki garnizon taburu olmak üzere yalnız üç taburu vardır.

Jour gazetesi de Türkiyenin Sancak anlaşmazlığını kuvvete müracaatla mı halletmek istediğini soruyor ve Fransanın her hangi bir darbeye mani olmak için bütün tedbirleri enerji ile ittihaz edeceğini bildiriyor.

Pöti Parizyen gazetesi, Türk matbuatının Fransaya karşı kullandığı şiddetli lisanı kaydederek diyor ki:

«Milletler cemiyeti komisyonunun İskenderuna muvasalatı münasebetile tertib edilen tezahürat sürprizlerden içtinap için fevkalâde müteyakkız bulunmak icabettiğini göstermektedir.»

Journal gazetesi, Sen-Bris imzasile neşrettiği yazıda, Fransanın tehdit manevraları önünde baş eğmemeğe karar vermiş olduğunun mutlak surette gösterilmesi icabettiğini bildiriyor.

Ankara nasıl tefsir ediyor?

Anadolu ajansının notu:

Suriye hududunda asker tahşit edildiğine dair olan havadis katiyen asılsızdır. Montrö konferansı esnasında Boğazlar üzerinde tahşidat haberi bugünkü gibi yine Fransız menbalarından çıkmıştı.

Ankarada bu havadisin menşei iki sebebe atfolunuyor:

1 — Türkiyenin maksatları hakkında İngiltere efkârını tağlit etmek,

2 — Fransa efkârı umumiyesini taarruzi maksatlar için hazırlamağa başlamak.

Yeni radyo istasyonları

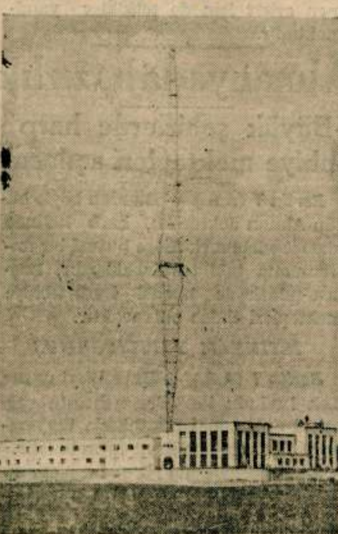
Ankarada kurulacak istasyonlar orta ve kısa dalga ile neşriyat yapacak

Ankarada iki radyo istasyonu yapılacağını yazmıştık. İstasyonlar orta ve kısa dalgalı olmak üzere iki türlü neşriyat yapacaktır. Orta dalgalı istasyonun kuvveti icabında 120 kilovata kadar çıkarılmak üzere şimdilik 60 kilovatlık olacak ve konserlerin, konferansların, havadislerin Türkiye dahiline neşrinde kullanılacaktır.

Kısa dalgalı radyo istasyonunun kuvveti 20 kilovat olacak ve neşriyatı yalnız bütün Avrupadan değil Amerika ve hattâ Avustralyadan dinlenecektir. Bu istasyon, ecnebi memleketlere yapılacak neşriyata tahsis edilecektir.

İki radyo istasyonile beraber Ankaranın merkezinde biraz uzakta ve asüde bir yerde bir stüdyo binası inşa edilecek ve bu stüdyo radyo istasyonu tarafından yapılacak konserler, konferanslar ve sair için kullanılacaktır.

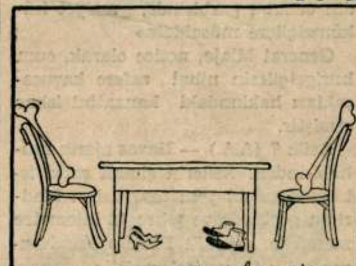
Radyo istasyonu bittikten sonra bugünkü Ankara radyo istasyonu, hükûmet tarafından münasip görülecek başka ve yeni radyo istasyonlarından mümkün merbete uzak bir yere nakledilecektir. Bu suretle Türkiyenin İstanbul radyosile beraber dört radyo istasyonu bulunacaktır.

Yeni istasyonlardan Viyana radyo istasyonu

1 9 3 7 de !

1 9 4 0 ta !...

(Almanlar yiyeceklerini azaltıp silâhlanacaklar)

—Gazetelerden—

Son dakika

Atatürk bugün Ankarada bekleniyor

Ankara 8 (Telefon) — Ulukışladan Kayseri yolile seyahatlerine devam etmekte olan Reisicumhur Atatürkün, bugün hususî trenlerile Ankaraya avdetleri bekleniyor.

Fransa bizimle müzakereye girişecek

Muvafakatimiz takdirinde Sancak meselesinin Cenevrede müzakeresinin tehirini istiyecek imiş

Fransızca İstanbul gazetesinden:

Paris 8 — Fransız hariciye nezareti müsteşarı M. Vienot dün Türkiyenin Paris büyük elçisi B. Suad Davasla iki saat süren bir mülâkat yapmıştır. Resmî Fransız mahafili bu mülâkatın pek faideli olduğunu beyan ediyorlar.

İki hükûmet adamı, müzakereye devam etmeğe karar vermişlerdir. Hatta Fransa hükûmeti uzun bir müzakereye imkân bırakmak için Türkiye hükûmeti de muvafakat ettiği takdirde 18 kânunusanide müzakeresi mukarrer olan Sancak meselesinin tehiri müzakeresini Milletler cemiyetinden taleb etmeğe hazır ve âmadedir.

Fransa Sancağa Çerkes kuvvetleri gönderiyor

Roma 8 (Radyo) — Fransa hükûmeti ecnebi müşahidlerin muvasalatı akabinde Sancağa göndermiş olduğu takviye kuvvetlerini geri çekeceği hakkında vermiş olduğu sözü tutmamıştır. Fransa, Sancaktaki askerlerini geri çekmedikten başka Suriyeden Çerkes kuvvetlerini Sancağa göndermektedir.

Berlin, Roma hükûmetleri notaya cevap verdiler

Almanya İspanyaya gönüllü göndermek meselesinde hattı hareketini değiştirmedi

Berlin 8 (Akşam) — Almanya ve İtalya hükûmetleri, aralarında anlaştıktan sonra İspanyaya gönüllü gönderilmemek meselesi hakkındaki İngiliz - Fransız notasına bugün cevap vermişlerdir. Almanyanın İspanya meselesinde hattı hareketi değişmemiştir. Salâhiyettar menbalardan alınan malûmata göre Alman notasının muhteviyatı şöyle hulâsa edilebilir:

1 — Alman hükûmeti, ademi müdahale meselesinin bir kül halinde halledilmesini istiyor. Gönüllü gönderilmesini yasak etmek kâfi bir tedbir değildir. Almanya, iki muharibe her nevi yardımda bulunulmamasını, ademi müdahale politikasının tamamile ve her şeyden evvel Sovyet Rusyadan para gönderilmemesini taleb ediyor.

2 — Berlin hükûmeti, İspanyol olmıyan her türlü nüfuz ve tesirlerin kaldırılmasını ve ecnebi siyasî ajanlarının İspanya topraklarından ayrılmasını istiyor.

3 — Almanyanın İspanya meselesinde hattı hareketi İtalyanınkinin tamamile aynıdır.

Felemenk veliahtı evlendi

Yeni evliler bir kış sporu şehrine gidiyorlar

Lâhey 7 (A.A.) — Veliahd prenses Juliana ile prens Berhard Zur Lippe-Biesterfeld'in dini ve medenî izdivaçları bu sabah büyük bir kalabalığın huzurunda yapılmıştır. Düğün alayı mükellef bir tarzda donatılmış olan sokaklardan ağır ağır geçmiştir.

Resmî merasim bitmiştir. Sarayda ailevî mahiyette bir resmi kabul yapılacaktır. Prenses ile zevci bugün öğleden sonra balayı seyahatine çıkacaklar ve kış sporları yapılan bir şehre gideceklerdir.

Şüpheli bir yolcu

Ustaşilere mensup olup olmadığı arastırılıyor

Paris 7 (A.A.) — Yugoslavya kralının validesi kraliçe Marienin ikinci oğlu ile beraber Ostende gitmek üzere binmiş olduğu tren Didenfofen istasyonunda iken trende sahte bir pasaportla seyahat etmekte olan Yugoslavya tabasından bir şahıs tevkif edilmiştir.

Bu şahsın, kral Aleksadr ile M. Barthou'yı öldüren Pavloviç ve «Ostaşiler» le münasebeti olup olmadığı araştırılmaktadır.

Madrid etrafında harp kızıştı

Asiler yeniden bazı mevkileri ele geçirdiler

Madrid 7 (A.A.) — Asi kuvvetler, bundan tam iki ay evvel Madrid kapılarına gelmişlerdi. Bu münasebetle, payitahtın müdafaasını idare etmekte olan general Miaja, matbuat mümessillerini kabul etmiştir.

General, hali hazırda Las Rozas mıntakasında cereyan etmekte olan muharebelerin ehemmiyetli olduğu noktasında ısrar etmiştir. General, şu sözleri söylemiştir:

« Cumhuriyetci kuvvetler, bu mıntakada son derecede asrî silâhlara ve techizata malik 10,000 Almana karşı harb etmektedirler. Milisler, Üniversite mahallesi altında La Corogne yolu istikametinde çekilmişlerdir. Villaverda mıntakasında, Madridin cenubu garbisinde, vaziyet hükûmetçilere müsaiddir.»

General Miaja, netice olarak, cumhuriyetçilerin nihaî zafere kavuşacakları hakkındaki kanaatini izhar etmiştir.

Avila 7 (A.A.) — Havas ajansı muhabirinden: Asilerin şimali şarkî istikametindeki yeni taarruzları Madridin garbinde ve şehre 12 kilometre mesafede kâin El Plantio kasabasının zabtı ile neticelenmiştir.

Muharebe, çok şiddetli olmuştur. Milisler,anudane mukavemet etmişlerdir. Lejyonerler, sahayı karış karış zabtetmek mecburiyetinde kalmışlardır.

Bu Sabahki Telgraflar

Amerika İspanyaya silâh vermiyecek

Fransada İspanyaya yardım lehindeki cereyan kuvvet buluyor

Vaşington 7 (A.A.) — Âyân ve mebsan meclisleri Pittmanın İspanyaya gönderilecek harp malzemesine ambargo konması hakkındaki takririni kabul etmişlerdir.

Bu takrir şimdiye kadar İspanyaya gidecek silâhların ihracı için verilmiş olan bütün müsaadenameleri ibtal etmektedir. Takrirde İspanyol ihtilâli hakkında: «İspanya hududları haricine çıkmak istidadını gösteren hoyratça bir harptir.» denilmekte ve Amerikanın harp malzemesi ihracının memleketin sulh ve emniyeti için tehlikeli ve hükûmetin siyasetine mugayir olduğu kaydedildikten sonra vaziyetin derhal bu hususta icabeden kanunların kabulünü istilzam ettiği ilâve edilmektedir.

Ambargo M. Rooseveltin istediği müddetçe devam edecektir.

BİR VAPUR KARA SULARI HARİCİNE ÇIKTI

Nevyork 7 (A.A.) — 18 tayyare ve 511 tayyare motörile İspanyaya gitmekte olan Marcantabrico ismindeki İspanyol vapuru Ambrose fenerini geçmiştir. Şimdi Amerika kara suları haricinde bulunuyor.

M. BLUMUN GAZETESİNDE ÇIKAN BİR MAKALE

Paris 7 (A.A.) — Sosyalist partisi idare meclisi reisi olup Fransanın Valencia hükûmetine yardım etmesinin en hararetli taraftarlarından biri olan M. Zeyromski, başvekil M. Blumun naşiri efkârı olan le Populaire gazetesinde halk cephesi hükûmetinin haricî siyasetine şiddetle hücum etmektedir.

«İspanyo Cumhuriyetini müdafaa etmek lâzımdır.» Serlevhasını taşıyan makalesinde M. Zeyromski ademi müdahale siyasetinin Franko hükûmetinin Almanya ve İtalya tarafından tanınmasına ve İspanyol sularında deniz hâdiselerine mani olmadığını kaydetmekte ve Fransız haricî siyasetinin esaslı surette değişmesi lâzımgeldiğinde ısrar etmektedir. M. Zeyromskiye göre Fransa her şeyden evvel harekâtının serbestisini iktisab ederek İspanyaya gönderilen silâh ve cephaneye konan ambargoyu kaldırmalılır. Muharrir yardım lehindeki propagandasına devam edeceğini bildirmekte ve amele kütlelerinin enternasyonalizmini temin etmek lâzımgeldiğini ilâve eylemektedir.

Balkan antlaşmasına dahil devletler

Şubatta bir içtima yapılarak Balkan meseleleri görüşülecek

Atina 7 (Akşam) — Proiya gazetesi Yunan başvekili M. Metaksasla Türkiye hariciye vekili Tevfik Rüştü Arasın yaptıkları son mülâkat münasebetile bazı mütememmin malûmat neşretmekte ve bu görüşmenin mahiyetini tahlil etmektedir.

Proiya bu mülâkatta, Yunanistan ve Türkiye ile Balkan antantını alâkadar eden bilûmum meselelerin tedkik edilerek iki hükûmet arasında tam bir fikir beraberliği olduğu görüldüğünü kaydettikten sonra bu görüşmelerde Balkan antantına dahil devletlerin Balkanları alâkadar eden siyasî ve iktisadî meseleleri tedkik için sık sık toplantılar yapmaları tekarrür ettiğini ve ilk içtimaın şubatın 15 inc doğru aktedileceğini bildirmektedir. Balkan antlaşması konseyi ismini alacak olan bu toplantıya dört Balkan devleti iştirâk edecektir.

Türkiye hariciye vekili Tevfik Rüştü Aras bu toplantıda görüşülecek meseleler hakkında daha evvel bir anlaşma zemini temin etmek üzere Balkan antantına dahil devletlerle temaslarda bulunacaktır.

İzmirde muhacirler için tohumluk satın alınıyor

İzmir 7 (A.A.) — Romanya ve Bulgaristandan gelen göçmenlere tohumluk buğday dağıtılmak üzere bütün kazalarda tohumluk satın alınmağa başlamıştır. Göçmenlerin iskânı için ilkbaharda yapılacak göçmen evleri için de tetkikler yapılmaktadır.

Almanyada hazırlık

Büyük şehirlerde harp tıbbiye mektepleri açılacak

Berlin 7 (A.A.) — Bundan böyle bütün Alman doktorları, harb halinde hizmet edebilmek üzere hususî bir antrenmana tabi tutulacaklardır. Başlıca şehirlerde hususî harb tıbbiye mektepleri ihdas olunacaktır.

İSTİHKÂM YAPILIYORMUŞ

Berlin 7 (A.A.) — Hava işleri nazırı, Leh hududu ile Oder nehrinin sağ sahili arasındaki mıntakada tayyarelerin uçuş yapmalarını menetmiştir.

Zannolunduğuna göre bu memnuiyetin sebebi, bu mıntakada istihkâmlar inşa edilmekte olmasıdır.

Troçki Meksikaya gidiyor

Meksiko 7 (A.A.) — Göçmen idaresi Troçkiyi hamil olan Ruth vapurunun 9 ilâ 10 ikincikânunda limana gireceğinden haberdar edilmiştir.

Ingiliz - Italyan anlaşması

Anlaşmanın üçüncü kısmı neyi tazammun ediyormuş?

Temps gazetesinin Roma muhabiri son İngiliz - İtalyan anlaşmasından bahsederken diyor ki: Anlaşmanın, üçüncü kısmı, en mühim olanıdır. Çünkü bu kısım, şunu tazammun ediyor:

1 — Habeşistandaki İtalyan imparatorluğunun İngiltere tarafından zımnen tasdiki.

2 — İtalya, İspanyada (Balear, İspanya Fası), Anadoluda, Tunusta ve Dalmaçyada iddialarda bulunmaktan, diğer bir tabirle Akdeniz havzasında yeni bir sahayı feth ve temellük etmek emelinden feragat ediyor.

3 — Roma ile Londra, Katalonyada müstakil bir Katalonya hükûmeti teşkiline muvafakat etmiyecekler'ini taahhüd etmişlerdir. Binaenaleyh İngilterenin İspanya toprağında cebren ve yahud başka bir vasıta ile bir Sovyet hükûmetinin kurulmasına muvafakat edeceği müsteb'addir.

4 — Roma ile Londra, Almanyaya Akdenizde yeni mevziler vermemeği taahhüd etmişlerdir. Bu hususta İtalyanın geçen ilkbaharda şarkta on iki adada bir iskele vermek suretile Almanya ile başladığı teşriki mesaiyi hafifleştireceği muhtemeldir.

İtalya ile Almanya, Akdenizde İngiltereye karşı vaziyet almak için artık anlaşamıyacaklardır. Bundan başka, İtalyanın Akdenizin herhangi bir mıntakasında Almanyanın müstemleke emellerini kolaylaştırması müstebaddır.

Londrada grip salgını

Geçen hafta 325 kişi gripten öldü

Londra 8 (A.A.) — Bir müddettenberi Londrada şiddetli grip hüküm sürmektedir.

Geçen hafta Londrada ve İngiltere ile Gal'in diğer büyük şehirlerinde gripten 325 kişi ölmüştür. Bir hafta evvel 97 kişi ölmüştü.

Londra şehrinde geçen hafta gripten 128, bronşitten 119 ve zatürreeden 215 ölü kaydedilmiştir.

Mısır bir hava filosu yapıyor

Kahire 7 (A.A.) — Bütün nazırlar bir aylık maaşlarını kuvvetli bir hava filosu ihdasına yardım için terketmişlerdir. Yüksek memurlar da bu suretle hareket edeceklerdir. Bundan başka hükûmete bu hususta bir çok teberrularda bulunulmuştur.

Fransada grevler

Lill 7 (A.A.) — Maden amelesinin grevine bilfiil nihayet veren hakem kararnamesi tebliğ edilmiştir. Grev nöbetçileri bu akşam kaldırılmıştır. Bu ayın 11 inde amele işe tekrar başlıyacaktır.

Antakyada on Türk ailesi varmış!

Temps gazetesinin Antakyadan aldığı telgrafta böyle yazıyor

Paris 7 (A.A.) — Anadolu ajansının hususî muhabiri bildiriyor: Temps gazetesi bugün bir Antakya telgrafı neşretmektedir. Bu telgraf müşahitlerin İskenderunda nasıl kandırıldığını göstermektedir. Bu telgrafa nazaran, on beş bin nüfuslu İskenderunda on Türk ailesi varmış, köylerden 150 Türk taraftarı gelerek nümayiş yapmış, arablar yüzlerce kişilik bir nümayişle buna mukabele etmiş, komisyonun kabul ettiği şahıslar müttefikan Fransa himayesi altında birbirlerile hoş geçinmeyi temin etmişlerdir.

Anadolu Ajansının notu:

Muhabirimizden gelen telgrafı aynen neşrediyoruz. Baştan başa Türklerle meskûn olan İskenderun şehrinde bile yalnız on Türk ailesinin mevcut bulunduğuna dair iddia Fransız gazetelerinin efkârı karıştırmak ve Türklerin «Arab kütlesi içinde bir ekalliyet» teşkil ettiklerini isbat etmek için kullandıkları propaganda yollarının çok garip bir şeklidir. Komisyona evvelden hazırlanmış sahneler gösterilmekte olduğu açıkça anlaşılmaktadır.

İSTİKLÂL LEHİNDE YAPILACAK BİR NÜMAYİŞ DAĞITILDI

Kilis 7 (A.A.) — Dün Antakyada memleketin istiklâli lehinde büyük bir nümayiş yapılmak istenmişse de zabıta kuvvetleri müdahale ederek ahaliyi dipçikle dağıtmıştır. Halk, en meşru bir maksad uğrunda seslerinin yükseltilmesine mani olunmasından ve cebir yapılmasından dolayı heyecan içindedir.

Ingilterede askerlik

Mecburî askerlik usulüne lüzum görmüyorlar

Londra 7 (A.A.) — M. İnskip, Glasgowda söylediği bir nutukta demiştir ki:

«Gönüllü asker sisteminin muhafazasına tamamen taraftar bulunuyoruz. Memleket bu sistemile müftehirdir ve diğer milletlere bu sistemle ihtiyaçlarımızı karşılayabileceğimizi gösterecek vaziyetteyiz.

İngilterede askerlik usulü hakkında Avrupa matbuatında tenkitler ve tefsirler intişar etti. Deniz ve hava kuvvetleri için yazılan gönüllü adedi kâfidir. Muntazam kuvvetlerle kara kuvvetlerine gelince, müracaat edenlerin adedi ile ihtiyaç arasında büyük bir fark vardır. Fakat askerlik hizmetini daha cazib bir şekle sokmağa matuf projeler ihtimamla tetkik edilmektedir.

AKŞAMDAN AKŞAMA.

Turizm iptilâsı

Turizm denilen seyyah çekmek propagandası bütün dünyada, insanı tiksindiren bir hâl aldı. Uzak yakın, güzel çirkin, medenî iptidaî her memleket, kendi sinesinde şimdiye kadar kimsenin gözüne ilişmemiş, farkına varılmamış gizli güzellikler, tarihî hatıralar, garib âbideler, ekzotik yahut romantik manzaralar keşfederek ecnebileri celbetmeye uğraşıyor. Hem de bu propagandalar, dünyanın birçok memleketlerinde döviz dolayısile seyahatin güçleştiği nankör bir devirde hararetlendi. Seyahat acentalarında, Avrupa istasyonlarında, göze batan bin bir parlak renkli, lâcivert semalı, mavi denizli afişler, en yeknasak memleketi, seyahat meraklılarına yeryüzünün tek cenneti gibi takdime uğraşıyor.

Halbuki, sizi güzel güneş batılarına davet eden ülkelerde sis ve buluttan geçilmez, mavi renkli afişler hakikatte bulanık sulardır. Resimlerinden neşe ve eğlence fışkıran yerlerde sıkıntıdan boğulursunuz... Bir karlı dağı olan memleket, sizi kış sporlarına davet eder. «İsviçre dağlarına her kış dünyanın her tarafından giden yüz binlerce insandan bir kısmı neden buraya gelmesin?»

Bir memlekete gezmek, eğlenmek, spor yapmak, tedavi olmak, hava almak üzere yabancı celbetmek için evvelâ o memleket halkının bu nimetlere malik olması lâzımdır. İsviçre esasen dağ sporu memleketidir. Orada dağ, dünyanın en güzel şehirlerinden daha medenî, daha mamurdur. Paris, zaten eğlenceli bir şehirdir. Oranın hayatını fransız kültürü önceden yaratmıştır...

İnsanlar gitgide daha müşkülpesend, daha hodkâm oluyorlar, eskiye nazaran daha az para ile daha çok eğlenmek, daha fazla istirahat etmek istiyorlar. Dünyanın her yerinde bin tane eşi, hattâ daha cazibi bulunan tabiat güzellikleri, yahut bir asır önce merakı tahrik etmiş olan beş on parça tarihi âbide hatırı için, birçok eziyete katlanacak seyyah bulmak artık güçtür. Yeni yetişen, yeni gezen nesil, çocukluğumuzda tanıdığımız, ellerinde dürbünle gezen seyyah kafileleri gibi değildir. Kış sporu yapmıya gidenler iki bin metre irtifada muhteşem palaslar istiyorlar. Şehirleri görmeğe gelenler, güzel oteller, sonsuz otomobil yolları, akşam olunca da güzel müzik, dancing, bar, tiyatro istiyorlar. Bu istekleri bir araya toplamak, şimdiye kadar bu seviyeye varamamış memleketler için artık imkânsızdır. Sırf bu uğurda milyonlar sarfedilse gene sunî ve boşuna zahmet olur, çünkü muhit ister, muhit ise yaratılamaz.

Kızgın kum çöllerini, ebedî buz deryalarını görmeğe gidenler de var. Fakat bu meraklıların sayısı gittikçe azalıyor. Esasen bu gibiler gittikleri yere servet götürmezler.

Demek istiyoruz ki turizm için yapılacak masraflar beyhudedir. Turizm define merakına benzedi. Seyyah celbedecek memleketler ve şehirler herşeyden önce kendi halkı için mamur olmalı. İstanbulun, İzmirin ve sairenin ahalisi bizzat okadar memnun mudur ki bu neşe, eğlence ve umran sınır dışına kadar taşsın ve bin kilometre uzaktaki insanlar imrenerek koşup gelsinler...

Akşamcı

ŞEHİR HABERLERİ

Gazi köprüsü

Çimento meselesi henüz halledilemedi

Gazi köprüsünün inşasında kullanılacak çimento evsafında Almanyada çimento bulunmadığı için inşaatı geciktiği bazı gazeteler tarafından yazılmaktadır.

Vaziyeti salâhiyettarlardan tahkik ettik. Vaziyet budur:

Köprünün deniz içinde bulunacak ayakları için rutubete dayanıklı çimentonun evsafı şartnamede zikredilmişti. Yerli çimentolar bu evsafta olmadığı için inşaatı deruhte eden Alman müessesesi bu çimentoyu Almanyadan getirtmeğe teşebbüs etmiş, fakat Almanyada bu evsafta çimentoyu bulmağa imkân olmadığını belediyeye bildirmiştir. Aranılan çimentonun Fransadan getirilmesine imkân görülmüştür. Fakat Fransız çimentosunun vasıfları şartnameye vaktile konan Alman çimentosunun vasıflarına uymamaktadır. Diğer taraftan Fransadan çimento getirtmek klering vaziyeti itibarile de müşküldür. Belediye bu vaziyet karşısında keyfiyeti nafıa vekâletine bildirmiştir. Nafıa vekâleti, ortadaki müşkülâtı kaldıracak bir tedbir alırsa çimento Fransadan getirtilecek ve şartnamede bazı tadilât yapılacaktır.

Diğer taraftan beynelmilel piyasada demir fiatleri de çok yükseldiği için köprüye lâzım olan demirin de şartnamedeki fiatlere uygun olarak tedariki hakkında bazı müşkülât görülmektedir. Bu sebepler köprü inşaatını teehhüre uğratıyor.

Kimsesizler yurdu

Bu sene evkaf yurda yardım edecek

Yeni vakıflar kanunu mucibince evkaf bütçesinde geçen senedenberi içtimaî yardım tahsisatı ayrılmıştı. İstanbul evkaf müdürlüğü, geçen sene bu yardım tahsisatı ile Türk maarif, şehidlikleri imar cemiyetlerine, darüşşafakaya 19 bin lira yardım etmişti.

Belediye, Galatada kimsesizler yurdunun genişletilmesi için bu sene evkaf yardım faslından para ayrılması için evkaf müdürlüğü nezdinde teşebbüsatta bulunmuştur. Evkaf bu müracaati esas itibarile kabul etmiştir. Evkafın yapacağı yardım ile yurdun kadrosu yüzde elli nisbetinde artacaktır.

Diğer taraftan adliye vekâleti, şehrimizde bir çocuk hapishanesi olmadığından cezaî ehliyeti olmıyan çocukları yurda sevketmeğe ve bu münasebetle yurda yardımda bulunmağa esas itibarile karar vermiştir.

Prag ve Roma ticaret ataşeleri gittiler

Prag ticaret ataşesi Aziz ile Roma ticaret ataşeliğine tayin edilen Halil Mithat vazifelerine başlamak üzere şehrimizden ayrılmışlardır.

Yaşıyanları ölü gösterenler

Muhakemeye devam edildi, yeni şahidler dinlenecek

Yaşayan adamları ölmüş gibi göstererek Ünyon sigorta şirketinden dolandırıcılık yapmakla suçlu Onnik, doktor Asaf, Voçino, Dimitri, İzmaro, doktor Armenak, Karabet, Şemseddin ve karısı Didarın muhakemelerine dün asliye dördüncü ceza mahkemesinde devam edilmiştir.

Dolandırıcılık suçlularının son defa ölmüş göstererk sigortadan 1400 İngiliz lirasını almak isterken yakalandıkları Şemseddinle karısı Didar dün mahkemeye gelmişlerdir.

Şemsedidn dünkü ifadesinde bir gün Yüksekkaldırımda pul müdüriyetinde vezafası başında çalışırken suçlulardan Onniğin odacı vasıtasile kendisini çağırdığını ve adının Ohannes olduğunu söyledikten sonra:

«— Sen sigortalı imişsin. Şirkete vermiş olduğun parayı yüzde beş faizile geriye almak istersen beni dinle. Senin, karının ve çocuklarının hüviyet cüzdanlarını getir, ben lâzımgelen muameleyi yaparım. Buna mukabil de alacağın paranın yüzde yirmisini bana verirsin..

Dediğini ve bunun için noterden musaddak bir de sened tanzim edip Onniğe verdiğini ve nihayet işin meydana çıktığını söylemiştir.

Suçlu Onnik bu sözleri inkâr ederek evvelâ Şemseddinin kendisine teklifte bulunduğunu söylemiştir.

Şemseddinin karısı Didar da ifadesinde:

«— Kocam Şemseddin sigortalı idi. Onnik ile görüşerek sigorta paralarını almayı kararlaştırdık. Ve yine Onnikle beraber doktor Asafa giderek rapor aldık. Onniğin elinde bir de tavsiye mektubu vardı. Bunu doktor Asafa verdi. Raporu aldıktan sonra Onnik istida yazarak şirkete vermiş. Bunları ben imza etmedim. İstidalardan haberim yoktur. İmzamı taklid etmişler..

Demiştir. Onnik bunun ifadesini de reddetmiştir. Şahidlerin çağrılması için muhakeme başka güne bırakılmıştır.

Fatih - Harbiye

İkinci mevki arabalar çoğaltıldı

Halk partisi vilâyet kongresinde Harbiye ile Fatih arasında işliyen tramvay arabaları içinde ikinci mevkinin arttırılması için teşebbüsatta bulunulmasına karar verilmişti.

Bu hususta tetkikat yapılmıştır. Son zamanlarda Harbiye - Fatih arasında birinci ve ikinci mevki arabaları biribirini tekip ederek işlemektedir. Bu suretle bu hatta yüzde elli nisbetinde ikinci mevki araba vardır.

Şirket, İstanbulun Yedikule ve Topkapı taraflarına birinci mevki araba işletmediğinden Harbiye - Fatih arasında birinci mevki arabaların azaltılması mümkün görülmemektedir.

Beş senelik plân

Dahiliye vekâleti vilâyetlere bir tamim gönderdi

Dahiliye vekâleti, vilâyetlerin mahalli idaresi hakkında vilâyetlere mühim bir tamim göndermiştir. Bu tamimde hülâseten' şöyle deniyor:

«Vilâyetlerin mahallî mahiyeti haiz hizmetlerinden biri de mahallî ihtiyaçları tesbit etmek ve bunların kabiliyetlerine uyğun işler yapmaktır. Bu işlerden hiç biri tanzim ve tesis edilmemiştir. Bunda metotlu ve plânlı çalışmanın hâkim olmadığı görülmüştür. Hizmetleri gelir ve ihtiyaçlara mütevazin bir şekilde yürütmek mahallî inkişafı temin etmek demek olacağına göre her şeyden evvel bu mühim boşluğun doldurulması ve bütün bu hareketlerin plâna alınması kararlaştırılmıştır.

Binaenaleyh 937 malî yılı içinde tatbikine geçmek üzere mahallî ihtiyaçlara göre beşer senelik iş programları vücude getirilecek, meclisi umumîlerin tasvibinden sonra buna göre tahsisat ayrılacak, iş programlarının tanziminde mahallî ihtiyaçları vekâlete gönderilecektir.»

Ecnebi diller mektebinde muafiyet imtihanı

Üniversitenin ecnebi diller mektebinin muhtelif kurslarına devam eden talebenin muafiyet imtihanları üniversitenin sömestr tatilinden sonra şubat içinde yapılacaktır. Fakat şimdiden bir yoklama imtihanı yapılmıştır. Bu imtihanda muvaffak olanlar asıl imtihana gireceklerdir. İmtihan, yazıp, okuyacak kadar bir ecnebi dilini bilen talebe içindir. Muvaffak olanlar, kurslara devam etmeğe mecbur olmıyacaklardır.

Serseri köpekler

Yavruların toplanmasına itina edilecek

Serseri köpekleri toplamak için şimdiye kadar sarfolunan gayretler müsbet bir netice vermemiştir. Bu mücadeleden müsbet bir netice almak için büyük köpekleri telef etmekten ziyade yavrularının büyümesine ve köpeklerin üremesine imkân bırakmamak lâzımdır. Belediyenin köpekleri toplamağa ve öldürmeğe memur olan amelesi henüz yeni doğan köpekleri öldürmeğe kıyamıyorlar.

Belediye, İstanbulda köpek neslini kurutmak için yeni bir şekilde faaliyete geçmeğe karar vermiştir. Bu maksadla bizzat temizlik müdürlüğü tarafından sevk ve idare edilecek memurlar, köpeklerin yavruladıkları zamanlarda, şehrin muhtelif semtlerine dağılacaklar, burada ellerine geçen köpek yavrularını yakalıyacaklar ve imha edilmek için hayvan hastanesine götüreceklerdir. Bu teşkilâtta gözü pek olan çingenelerin kullanılması münasib görülüyor.

Yavru köpeklerin toplanılmasına tama edilmek için köpek başına 50 kuruş kadar bir para verilmesi de düşünülmektedir.

Bir çırpıda

Edebiyat toplantıları..

İspanyol muharebeleri, bir sürü harp sözleri arasında hiç umulmadık bir dedikodu da aldı yürüdü: Edebiyat gecesi dedikodusu., mübarek şeyin gecesi de gündüzü de, haftası da, ayı da, senesi de dedikoduludur.

Bir çokları bu geceyi alaya aldılar. Ne yazık ki gidip göremedim.

Aklıma bizde arasıra yapılan gayri resmî edebiyat toplantıları geldi. Bizde gayri resmî surette şimdiye kadar bir çok edebiyat toplantıları yapılmıştır. Bu gayri resmî toplantıların başında daima meşhur şair Yahya Kemal bulunur - lâf arası şunu da sıkıştırıvereyim, aman geçen gün gördüm. Şiir kralımız Yahya Kemal ya 100 kiloyu geçmiş ve yahut bu sulara pek yaklaşmış - evet.. gençler daima Yahya Kemalin etrafında toplanırlar heceden, aruzdan, serbest nazımdan bahseder dururlardı..

Lâkin bu toplantılar öyle Beyoğlunun göbeğinde yapılacak kadar asrileştirilmemişti.

Yahya Kemalin edebiyat toplantıları daima Beyazıdda büyük çınarlı kahvede yapılırdı. Bir yandan «Tebrizli Ali efendi» nin demlettiği çaylar höpürdetilerek içilirken, bir yandan Sahaflar çarşısından alınmış yasemin ağaçları takılı sigaralar tüttürülürken bir yandan da seçme mısralar okunurdu. Yahut da yazları Boğazda bir yalıda toplanırlardı. Bu gibi içtimalarda Tanburacı Osman pehlivan bulunur. O çalarken bir kaç kadeh te parlatılırdı.

İşte bu çınaraltı ve Boğaz toplantılarında, o zaman henüz şiirde bu derece alıp yürümemiş olan Faruk Nafiz, Yahya Kemalin baş çömezleri arasında idi. Bu toplantılarda Orhan Seyfi, Yusuf Ziya hiç eksik olmazlardı.

Edebiyatı cedidenin ilk teşekkülünden evvel Hâmidle Sezai ve arkadaşları Çamlıca tepelerinde toplanırlarmış. Edebiyatı cedidecilerin en boş gittikleri yer vaktile ismi «Pöti Şans» olan Tepebaşı bahçesi imiş.. Şimdi bazı şairler de Beyoğlundaki Beyaz Rus pastahanelerinden çıkmıyorlar.. artık buralarda ne gürültülü münakaşalar.. — H. F.

Haydarpaşa istasyonundaki kaza nasıl oldu ?

Makasci Ahmedin çarşamba günü Haydarpaşa istasyonunda bir manevra esnasında tren altında bacakları kesilerek öldüğünü yazmıştık. Kaza etrafında tahkikat bitirilmiştir. Tahkikata nazaran feci kaza şöyle olmuştur:

Sabahleyin makinist Nuri ve ateşçi Halilin idare ettikleri banliyö treni gar geçidinden girerken makasçı Ahmed makası açarak trene yol vermiştir.

Vagonlar ayrıldıktan sonra lokomotif diğer hatta geçmek üzere dönmüş ve tekrar makastan geçmiştir. O sırada lokomotif yavaş gittiğinden makasçı Ahmed lokomotife atlamak istemiştir. Fakat lokomotifin ters tarafından atlamıştır. İçerideki makinist o tarafı görememektedir. Makinist ve ateşçinin haberleri olmadan makasçı Ahmed atlarken ayağı kaymış ve lokomotifin altına yuvarlanmıştır. Kazayı kimse göremediğinden tren durdurulamamış ve adamcağızın bacakları kesilmiştir. Hâdise bu suretle tesbit edildikten sonra kazada makinist Nuri ile ateşçi Halilin bir alâkaları olmadığı anlaşıldığından kendileri serbes bırakılmışlardır.

Bay Amcaya göre ...

— Bu adamla nasıl ömür sürdüğümü bir ben bilirim bay Amca...

... Kalıbına, kıyafetine bakınca insan onda bir kıymet vehmeder...

... Halbuki içinin kıymeti sıfırdır!.. Meselâ yirmi dört saat karşı karşıya otururuz da...

... Bir defa ağzını açıp bir şey söylemez!..

B. A. — Bayın kıymetini bilin!.. Ya cilt cilt kitaplar yazdığı halde içinde gene bir şey söylemiyen bir muharrir olsaydı ne yapardınız?..

300 bin sene evvel insanlar 3 gözlü imişler!

İlk devirlerde herkesin alnı üzerinde bir göz daha varmış

İki başlı, iki ağızlı bir İtalyan çok ihtiyar olunciya kadar yaşamış

Lehistanda, Thorn şehrindeki hastanede bir asker zevcesinin üç gözlü bir çocuk doğurduğu Varşovadan bütün dünyaya bildirilmiştir. Bu hâdise gerek Lehistanın ilim ve fen mahafilinde, gerek bütün dünya âlimleri arasında fevkalâde merak uyandırdı. Tababetin çok ilerilediği memleketlerde bu mesele üzerinde uzun ve derin münakaşalar yapılıyor.

Her şeyden evvel bir insan yavrusunun üç gözlü olmasına tabiatin müsaid olup olmadığı üzerinde münakaşalar yürütülüyor. Bu münakaşalara bilhassa göz hekimleri ve nisaiyeciler çok alâkadar olmaktadırlar. Viyananın en meşhur göz tabiplerinden doktor Alfred Kestenbaum hılkatin üç gözlü insan yaratmasına fen nazarından imkân olup olmadığı sualine karşı şu mütaleayı serdetmiştir:

«Lehistanda üç gözlü bir çocuğun doğması, en eski tarihlerdenberi beşeriyetin idrak ettiği en nadir hâdiselerden biridir. Maahaza tarihin kaydedemediği çok eski tarihlerde insanların alelûmum üç gözlü olduğu anlaşılıyor. Üç gözlü insanlar şimdiki zamandan üç yüz bin ilâ iki yüz bin yıl evvel yaşamışlardır. Yunan esatirinde sık sık adı geçen tepe gözlü Cyclopeler dahi bunu anlatmaktadır.

Filvaki efsaneler ile fennî hakikatler arasında büyük bir fark vardır. Lâkin bu meselede fen ve efsane bir derece ittifak ediyor.

Meselâ beşerî inkişafın rüşeym devresinde alnında sarih bir surette müşahede ettiğimiz alâmet beşeriyetin ilk devrelerinde alnında da bir göze malik bulunduğunu ispat etmektedir.

Şu kadar var ki Lehistanın Thorn şehrinde dünyaya gelen nevzadın alnında üçüncü bir göz bulunduğu askerî hastanedeki askerî mütehassısların müşahedesi ile sabit bulunmakla beraber çocuğun bu gözle rüyet hassasına malik bulunacağını zannetmem. Ekseriya nevzadların burnunun üst tarafında göze benzer bir galatı tabiat maddesi peyda olur. Fakat zahirde göz gibi olan bu madde kuvvei basariyyeyi temin eden rüyet sinirinden mahrumdur.

ÇİFTE KAFALI ÇOCUKLAR

Gene Avusturyanın meşhur doktorlarından Dr. Georg Politzer dahi Lehistanda doğan üç gözlü çocuk hakkında şu mütaleayı söylemiştir:

Çok gözlü olmak ekseriya vaki bir hâdisedir. Sıhhî zaruret üzerine düşürdüğüm çocuklar arasında üç gözlüler de vardı. Lâkin üç gözlü olan çocukların iki de burnu oluyordu. Böyle çocuklar, arkaları kesilerek yüzleri arka arkaya yapıştırılmış ikişer kafanın bir araya toplanması hissini veriyor.

Bu galatı tabiatin esbabı diğer hâdiselerinki gibi tamamile anlaşılmış değildir. Lâkin Lehistandaki üç gözlü çocuğun yaradılışı büsbütün yenidir. Evvelâ evvelki hâdiselerde tesadüf edildiği gibi çocuğun burnu iki değildir. Bu çocuğun üçüncü gözü görse bile görüş kuvveti çok zayıf olmalıdır.

DÖRT GÖZLÜ ÇOCUK

Doktor sözüne devamla demiştir ki: Çok gözlü çocuklardan biri iki sene evvel Viyanada doğmuştu. Çocuğun teşekkülü Lehistanda doğan çocuğa benziyordu. Lâkin Viyanadaki çocuğun gözü üç değil, dörttü. Dört gözlü çocuk beş hafta yaşamıştır.

Bu hakikat te ispat ediyor ki çok gözlü çocuklar ve diğer galatı tabiat sahibi olanlar yaşamak kabiliyetini haizdirler. Bunlardan vefat edenler, çok gözlü yahut iki kafalı olduğundan ölmüş değildirler. Belki bunların dimağlarında yahut göbeklerindeki fena teşekkül ölümlerine sebep olmaktadır. Beyni ve göbeği bozuk olmadıktan sonra galatı tabiat, sahibinin yaşamasına mâni olmamaktadır. Bunun en yeni delili yapışık iki hemşirenin yaşamalarıdır.

On yedinci asırda Colloredo isminde Cenovalı bir İtalyan iki başlı ve çifte ağızlı idi. Çok ihtiyar oluncıya kadar yaşamıştır. Panayırlarda sirklerde gezdirildiğinden çok para kazanıyordu. Hayatının sonuna kadar müreffeh ve ıztırapsız yaşamıştır.

GALATI TABİATİN TEHLİKELERİ

Galatı tabiat sahibi çocukların bu vaziyeti kendilerinden ziyade anneleri için çok tehlikelidir. İki başlı ve diğer fazla büyümüş uzuv sahibi çocuklar doğarken ekseriya annelerinin ölümüne sebep olurlar. Bunun için böyle çocuklar annelerinin hissettikleri gayritabiilik üzerine düşürülmektedir.

Çocuğun gayritabiî olduğu röntgen muayenesi ile kolayca keşfedildiğinden annesinin hayatını kurtarmak için daha ziyade büyümesine müsaade edilmiyerek etibba tarafından düşürülür. Böyle galatı tabiat sahibi olup ta düşürülen çocuklar Viyanada kocaman bir müze teşkil ediyor.

Bu çocukların doğmalarına müsaade edilseydi memlekette çifte kafalı ve üç, dört gözlü bir çok insanlara tesadüf etmek mümkün olacaktı. Lâkin annelerinin hayatını kurtarmak için vakitsiz düşürülmektedir. Tek tük doğan galatı tabiat sahibi çocuklar annelerinin hayatına kıymaksızın meydana gelen mahlûklardır. Yoksa tabiatte galatı tabiat ender bir şey değildir.» — F.

İcra memurunun imzasını taklid edenler

Beşinci icra memurunun imzasını taklid ederek ipotekli bir gayri menkulü satmak suçundan maznunen tevkif edildiklerini yazdığımız Agop ve Karlo adlarında iki kişi haklarındaki evrak istintak hâkimine verilmiştir. Suçlular mevkufen sorguya çekilmektedirler.

Teşvik koşuları

Vilâyet, geçen sene damızlık aygırlardan doğmuş ve tam Arap kanlı ile yarım Arap kanlı taylar için iki koşu tertip etmiştir. Bu koşular, hayvan cinsinin islahı için bir teşvik mahiyetinde görüldüğünden bu koşuların bu sene arttırılmasına karar verilmiştir. Bu maksatla yeni sene bütçesine bir misli fazla tahsisat konacaktır. Yarı ve tam Arap kanlı tayların çoğalması temin edildiği takdirde at cinsinin islahı matlûp gayesine erecektir.

Kız kaçırma teşebbüsü

Geyve (Akşam) — Taraklı köyünden üç arkadaş gözlerine kestirdikleri 18 yaşında bir kızı kaçırmağa teşebbüs etmişlerdir. Kızın feryadı üzerine etraftan koşan zabıta memurları kendisini kurtarmışlar ve müteşebbisleri de yakalamışlardır.

Ecnebi ve akalliyet mektepleri hocalarını Maarif vekâleti tayin edecek

İstanbuldaki ecnebi ve ekalliyet mektepleri hocaları şimdiye kadar Maarif müdürlüğü tarafından tayin edilmekte idi. İstanbul Maarif müdürlüğüne dün vekâletten gelen bir tamimle bundan sonra bu mektepler hocalarının münhasıran Maarif vekâleti tarafından tayin edileceği bildirilmiştir.

Fatih noteri ile kâtip ve daktilosunun muhakemelerine dün devam edildi

İhtilâstan suçlu Fatih noteri Şükrü ile kâtibi Feyzi ve daktilo Münevverin mevkufen muhakemelerine dün ağır ceza mahkemesinde bakılmıştır. Dünkü celsede şahidler dinlenmiş, gelmiyen şahidlerin çağırılması için muhakeme başka güne bırakılmıştır.

Fransanın Berlin sefiri Berlinden ayrılmadı

Berlin 7 (A.A.) — Bazı gazetelerin işae ettiği haberlere rağmen Fransız sefiri M. François Poncet Berlinden ayrılmamıştır. Sefir, kor diplomatik M. Hitler tarafından kabul tarihi olan kânunusaninin 11 inci pazartesi gününe kadar hareketini tehir etmiştir.

Romanya hükûmetinin yeni bahriye vekili

Bükreş 7 (A.A.) — Millî müdafaa bakanile çıkan ihtilâftan dolayı istifa eden hava ve bahriye bakanı Caranfilin yerine mühendis Radu İmiresco tayin edilmiş ve bugün tahlifi yapılmıştır.

İzmirde bir amele tren altında parçalandı

İzmir 7 (A.A.) — Dün Bayraklı ile Halkapınar arasında bir tren kazası olmuştur. Karşıyakadan hareket eden İzmir treni Mezbaha istasyonuna geldiğinde Ali oğlu Mehmed adında bir amele tekerlekler altında kalmış, iki ayağı ile bir kolu kesilmiştir. Yaralı derhal hastaneye kaldırılmıştır.

Altı hırsız yakalandı

Yirmi dört saat içinde İstanbulun muhtelif semtlerinde İhsan, Enver, Ali, Kemal, Alâeddin ve Panayot adlarında altı hırsız yakalanmıştır. Hırsızlar adliyeye teslim edilmişlerdir.

Bir hayvan çektirme istasyonu kurulacak

937 vilâyet bütçesile Çatalca ile Silivri arasında bir hayvan çektirme (sifat) istasyonu kurulmasına karar verilmiştir. Ve tahsisat ayrılmıştır.

Bu akşam

Nöbetçi eczaneler

Şişli: Asim, Taksim: Kürkçiyan, Firuzağada Ertuğrul, Kalyoncukullukta Zafiropulos, Beyoğlu: İstiklâl caddesinde Galatasaray, Tünelde Matkoviç, Galata: Okçumusa caddesinde Yeniyol, Fındıklıda Mustafa Nail, Kasımpaşa: Vasıf, Hasköy: Halıcıoğlunda Barbut Eminönü: Agop Minasyan, Heybeliada: Tomadis, Büyükada: Merkez, Fatih: Veznecilerde Üniversite, Karagümrük: Ali Kemal, Bakırköy: İstepan, Sarıyer: Asaf, Tarabya, Yeniköy, Emirgân, Rumelihisarındaki eczaneler, Aksaray: Cerrahpaşada Şeref, Beşiktaş: Vidin, Kadıköy: Söğüdlüçeşmede Hulûsi Osman, İskele caddesinde Saadet, Üsküdar: Merkez, Fener: Balatta Hüsameddin, Beyazıd: Asadoryan, Küçükpazar: Necati, Samatya: Yedikulede Teofilos, Alemdar: Ali Riza, Şehremini: Topkapıda Nâzım.

ÖLÜM

Merhum İstanbul kâtibiadli Muzaffer Gıyaseddin eşi, elektrik şirketi mühendislerinden Muzaffer Boran ve diş tabibi Tarık Boranın anneleri ve Emlâk bankası müfettişlerinden Nizameddin Tezcanın kayın validesi bayan Emine Firdevs Hakkın rahmetine kavuşmuş ve bütün sevdiklerinin elleri üstünde Heybeliadadaki aile kabristanına defnedilmiştir. Allah gariki rahmet eylesin.

Gülhane müsamereleri

8/1/937 cuma saat (17,30) da Gülhanenin 4 düncü tıbbî müsameresi icra edileceğinden meslekdaşların bu toplantıya şeref vermeleri rica olunur.

Bursa kız - Bursa erkek lisesinden yetişenler kurumu genel sekreterliğinden: Kurumumuzun 10/1/937 Pazar günü saat 10 da Eminönü Halkevi konferans salonunda yıllık kongresi olduğundan alâkadarların gelmesi rica olunur.

SİYASİ İCMAL

Yugoslav politikası

Yugoslavya gerek Balkanlarda gerek orta Avrupada ve alelûmum Avrupa politikasında fevkalâde siyasi faaliyet göstermektedir. Hiç bir tarafta kendisine karşı husumet ve hattâ suitefehhüm ve şüphe bırakmamağa çalışıyor. Zecri tedbirler kalktıktan sonra İtalya ile ilk anlaşan devlet Yugoslavya olmuştu. İngiltere ile Akdenizdeki anlaşmasını gevşetmemiştir. Bunun için İngiltere İtalya ile Akdeniz üzerinde anlaşmak maksadile müzakerede bulunurken bu anlaşmadan Yugoslavyanın mevkii müteessir olmamasına dikkat etmişti.

Yugoslavyanın İtalya ile uzlaşması o kadar ilerilemiştir ki, M. Mussolininin Macaristan devlet şefi amiral Horty'nin Romaya yaptığı ziyareti iade için Peşteye seyahat ederken Belgrada dahi uğrayacağı söyleniyor. Yeni yıl münasebetile kont Ciano ile Yugoslavya başvekili M. Stoyadinoviç arasında gayet samimî telgraflar teati edilmiş olması da nazarı dikkati celbetti. Yugoslavya başvekilinin Avrupaya yapacağı seyahatte Romayı da ziyaret edeceği haber veriliyor.

Şimdiye kadar İtalyaya müteveccih olup umumî politikasında bu devletin müzaheretine güvenen Bulgaristanın Yugoslavya ile anlaşmasının İtalyada kendisine karşı bir hareket sayılmaması bu anlaşmada İtalyan politikasının tesiri bulunduğuna hükmolunabilir. Yugoslavya ile Bulgaristan arasındaki anlaşma mukavelesi bu ayın ortalarında Belgradda Bulgar ve Yugoslav başvekilleri arasında imzalanacaktır.

Yugoslvyanın anlaşması için şimdi sıra Macaristana gelmiş görünüyor. Roma protokolları ile İtalyaya bağlanmış olan bu devletin Yugoslavya ile iyi münasebatta bulunmasında İtalyanın tesiri bulunduğu aşikârdır.

Macaristan Yugoslavyanın politikasından daima memnuniyetini izhar ediyordu. Yugoslavyadaki Macar ekalliyetine çok iyi muamele edilmesi bütün Macarları mütehassis etmişti. Yugoslavya bu devletle katî olarak anlaştığı takdirde kendisini her taraftan emniyet altına almış olacaktır.

DÜNYADA neler oldu neler oluyor?

TAFARİNİN YÜZÜĞÜ

Bilmem aktüalitesini kaybetti mi? Etmiş bile olsa, henüz akıllardan tamamile silinmiş değildir. Okursanız hak verirsiniz:

Habeş harbi sırasında İtalyada, kadın erkek, çocuk, her vatandaş altınlarını devlete terketti. Kimsenin parmağında yüzük kalmadı.

Bu yüzükler arasında dikkate çarpan bir yüzük vardı: Bir su şehrinde memur olan bayan Helen Şerşia'nın yüzüğü.

Bundan on sene önce, dünün Negüsü henüz ras Tafarı iken o şehre gelmiş, banyo yapmış, kendini tedavi ettirmiş ve giderken yüzüğünü çıkarıp bayan Şerşia'ya hediye etmiş...

Siz tesadüfe bakınız: Necaşinin yüzüğünden bir gün gelip İtalya, ona karşı tutunabilmek için istifade etti..

KRALIN TAC GİYME MERASİMİ

Yakında İngiltere kralı 6 ıncı Jorj taç giyecek. Bu merasimi seyretmek için kiralanan yerlerin kirası, 8 inci Edvard çeklidikten sonra yüzde otuz fırlamıştır.

Yollarda bir kişilik yerler 3 den 7 İngiliz lirasına kadar satılıyor.

Altı kişinin durabileceği balkonlu odalar 80 İngiliz lirasına kadar satılıyor.

Westminster kilisesindeki 10 liralık yerlerin hepsi satılmıştır.

Ancak 30 İngiliz liralık yerlerden bir iki tanesi henüz boştur.

YENİ BİR HASTALIK

Londrada, bir karı koca bir gece sinemaya gidiyorlar. Sinemada Şarlonun bir filmi var. Kadın seyrederken öyle gülüyor, öyle gülüyor ki, düşüp... uyuyor. Hayır bayılmıyor, mışıl mışıl derin bir uykuya dalıyor, uyandırmak kabil olmuyor.

Ertesi günü koca, karısını alıp doktora götürüyor, doktor muayene ediyor, konsültasyona lüzum gösteriyor. Nihayet hastalık anlaşılıyor: Narkolpsi... Kadının gülmemesi lâzım. Kocaya tenbih ediyorlar:

— Mühim bir hastalık değildir, basit bir sinir bozukluğu, fakat iyileşinceye kadar karınızı katiyen güldürmiyeceksiniz!..

UZUN ÖMÜRLÜLER

Patagonyanın şefi Vara ölmüş. Bu adam ilk defa general Roka ile Patagonyaya gitmişti. 150 yaşında öldü.

Maamafih en uzun ömürlü insan rekoru Fransızlardaymış. Bu bir kadındı: Bayan Mari Priu. Bu kadın 158 yaşındayken 1838 de öldü.

Beynelmilel istatistik bürosu şefi Şarl Lejonkur yeryüzünde 120 den 200 yaşına kadar yaşayanların bir listesini çıkardı. Tam 120 isim var. Amma bu istatistik eski zaman insanlarından başlıyor.

1797 DE YILBAŞI

Bugün yılbaşı arifesinde bizde birçok kişi, batıda binlerce kişi düşünür: «Acaba bütün tanıdıklara yılbaşını tebrik ettim mi? Unuttuğum kimse var mı!..»

Halbuki 1797 de Fransa, bir kanunla yılbaşı tebriğini ve eğlencelerini yasak etmişti ve sokaklara şu beyanname yapıştırıldı:

«Vatandaş artık, iki yüzlülük yetişir!.. Yılbaşı sahte gösteriler günüdür, oyuncak ve hediye dolabıdır, boş yere yorucu ziyaretler yapılır..»

Ve işi bu kadarla bırakmadılar, dediler ki: «Bu kanuna muhalif hareket edenler idam olunur...»

Yılbaşını tebrik edecek gönüllü çıkmış mıdır dersiniz?..

KAZANÇ VE KAYIP

Büyük harpte Fransızların kazandıkları birinci Marn muharebesinin mareşal Jofr tarafından kazanıldığını herkes itiraf eder. Herkes diyorsak, büyük bir ekseriyet demek istiyoruz. Halbuki bunu kabul etmiyenler de var.

Bir gün mareşala sormuşlar:

— Marn muharebesini kim kazandı?.

— Kimin kazandığını söyliyemiyeceğim, demiş, fakat muharebe kaybolsaydı, mağlûbiyetin kabahatını bana yükliyeceklerdi!

37 İLE BİTEN SENELER

1237 de bundan yedi yüz yıl evvel Güi Yom dö Lois meşhur «Roman de la Rose»un birinci kısmını yazdı.

1637 de, bundan üç yüz yıl önce Dekart şaheseri «Discours de la méthode»unu yazdı.

1737 de meşhur fizikçi Galvani doğdu.

BÖĞÜREN KUŞ

Guatemala dağlarında, volkan yamaçlarında garip bir kuş yaşamaktadır. Bu kuşun adı Guan'dır. Tüyleri siyah ve yeşildir. Başında horoz gibi kırmızı bir ibik vardır. Fakat bu kuşun asıl garip olan bir şeyi sesidir. Bu kuş öküz gibi büğürüyor.

Bu kuşlar 3000 metre yükseklikten aşağı inmiyorlar ve çok hızlı uçuyorlar. Bunun için o kuşları vurmak çok müşküldür. Ancak bir tane Şikagoda bir müzede var.

Bigadiç nahiyesinde sırkat

Balıkesir (Akşam) — Biğadiç nahiye müdürü Hayrettinin evinden, geçenlerde, kendisinin evinde bulunmadığı bir gece 1500 lira kıymetinde eşyası çalınmıştı. Jandarma eşyaları bulmuştur. Hırsızlar aranmaktadır.

Fakıllı - Boğazlıyan şosesi

Fakılı (Akşam) — Uzun yıllardanberi gerek havaların müsaadesizliği ve gerekse bazı noksanlıklar yüzünden bir türlü bitirilemiyen Boğazlıyan - Fakılı şosesinin ihalesi yapılmış, bütün noksanlıklar ikmal edilerek fen memuru bay Sıtkı Aşanın nezareti altında işe başlanmıştır.

Borsada vaziyet

Dün hararetli muameleler oldu

Kambiyo borsasında dün çok hararetli muameleler olmuştur. Paristen gelen telgraflar Türk borcu tahvillerinin yükselmekte olduğunu göstermektedir. Ünitürk birinci, İstanbul borsasında dün 22 lira 92,5 kuruşa kadar yükselmiş, 22,85 lirada kalmıştır. Ünitürk ikinci 21,55 liraya çıkmış, geç vakte doğru 21,40 liraya alıcı bulmuştur.

Anadolu Demiryolları faizlerinin hangi para üzerinden ödenmesi hakkında Ankarada müzakerelerin pek yakında başlanacağı haberleri şimdilik piyasada ehemmiyetli bir hareket uyandırmamıştır. Tahvilâtın faizi hangi kıymet üzerinden ödeneceğinin tesbit edilip tediyata başlanamaması tahvillerin düşmesine sebep olmuştu. Anadolu Demiryolları tahvilâtı hâlen piyasada bu düşük kıymetler üzerinden muamele görmekte, bazen de yükselmektedir. Bununla beraber fiatlere gene sağlam nazarile bakılmaktadır.

Dün Anadolu tahvilâtı 38 liradan açılmış, 39 lira 10 kuruşa kadar yükselmiştir. Akşam üzeri 38,75 liraya kadar alıcı göze çarpmıştır. Anadolu mümessil senetlerine gelince: 41 liradan açılmış 42,15 liraya kadar yükselmiş genç vakit 41,90 da satıcı olduğu görülmüştür. Bu nevi tahvilât üzerine muameleler de çok hararetli geçmiştir.

Üniversitede imtihanlara girmiyen eski talebeler tasfiye edilecek

Darülfünun zamanında talebe iken mektebi bitiremiyen ve üniversiteye de talebe olarak devam edip henüz mezuniyet imtihanına girmiyen talebeler hakkında üniversitede yeni bir karar alınmış ve bunlara imtihanlara girmek için iki senelik bir müddet tayin edilmiştir. Bu müddet zarfında imtihana girmeyenlerin kaydi silinecek bu suretle eski talebe tasfiye edilecektir.

Niğdede güzel bir müze

Eski bir medrese müze binası olarak kullanılıyor

Ankara (Hususî muhabirimizden) — Kültür bakanlığının Niğdedeki Ak medreseyi tamir ettirerek bir müze haline getireceğini bildirmiştim. Fevkalâde güzel bir eser olan medresenin tarih ve mimarî bakımından büyük bir değeri vardır. Yalnız çok yüksek olan methalinin yanlarına sonradan ilâve edilen iki merdiven binanın güzelliğini bozmuştur. Bu merdivenler kaldırılarak medrese eski şekline ifrag edilecektir.

Akmedrese sarımtırak, kurşunî ve penbe bir taştan kesme olarak yapılmıştır. Kapısı beyaz mermerden olduğundan Akmedrese namile anılmıştır. Üzerinde üç satırlık güzel bir kitabe vardır. Bunda medresenin Karaman oğlu Alâeddinin oğlu bütün sultan ünvanlarını alan Mehmedin saltanatı zamanında kardeşi Alâeddin Ali bey tarafından inşa edildiği yazılıdır.

Resmimizde medresenin methali ve yanlarında sonradan yapılan çirkin merdivenler görülüyor.

Sofya mektupları

Yugoslav - Bulgar paktı nasıl karşılandı ?

Bulgar kralı paktın akdinde hizmetleri görülen başvekille Belgrad Bulgar elçisine nişanlar verdi

Sofya (Akşam muhabirinden) — Bulgar - Yugoslav paktı artık bir emri vaki şeklini aldı. Bulgar - Yugoslav mukareneti siyaseti, 934 yılında siyasî fırkaların feshinden ve Makedonya komitesinin dağıtılmasından sonra başlar. Mihailovist ve Protogerof gruplarına ayrılmış olan Makedonya komitesi Makedonyanın ya istiklâlini ve yahut da Bulgaristana ilhakını istiyor, bu iki grup sık sık Makedonyaya gönderdikleri çeteler ile bu gayenin tahakkukuna uğraşıyordu. Halbuki istiklâli ve yahut Bulgaristana ilhakı taleb edilen Makedonyanın en büyük kısmı, Yugoslavyanın elinde bulunuyordu. Bulgar hükûmeti Makedonya komitesi ile beraber Bosilegrad ve Tsaribrod şehirlerinin ve eski Bulgar hududu üzerindeki bütün Yugoslav topraklarının Bulgaristana ilhakı siyasetini güden «garb hudutları civarı» cemiyetini de feshetmekle hem Yugoslavyanın dostluğunu kazandı, hem de iki memleket arasındaki anlaşmaya zemin hazırladı.

Yugoslavya da, o zamana kadar Bulgaristana karşı sımsıkı bir surette kapalı tuttuğu hudud kapılarını açmakla bu dostluk hareketine mukabele etti; Bulgaristanın transit ticaretine büyük kolaylıklar gösterdikten başka daha bir çok iktisadî yardımlarda bulundu, iki memleket arasında seyrüsefer kolaylaştırıldı. İki milletin anlaşmasını ve kaynaşmasını temin için kültürel ve ilmî mahiyeti haiz kongreler yapıldı. İki memleket efkârı umumiyesi Yugoslav - Bulgar mukarenetine bu şekilde hazırlanırken Bulgar - Yugoslav ricali de boş durmadılar, bu anlaşmanın temellerini hazırlamağa koyuldular.

Müteveffa Yugoslavya kralı Aleksandr ile Bulgar kralı Borisin Belgradda, Sofyada, Varnada yaptıkları mülâkatlarda Bulgar - Yugoslav paktının siyasî temelleri atılmıştır.

Bulgar başvekili M. Köseivanofun geçen eylûlde Cenevreden dönerken Belgradda Yugoslav başvekili M. Stoyadinoviçle ve M. Stoyadinoviçin Ankaradan dönüşünde Kriçim sarayında Bulgar kralı Üçüncü Boris ile yaptığı mülâkat bu anlaşmaya müsbet bir şekil vermiştir.

Yugoslav - Bulgar paktının bir emri vaki şeklini alması Bulgaristanda büyük bir sevinçle karşılanmıştır.

Bulgar kralı Boris, memlekete ifa ettikleri büyük hizmetlere mükâfaten başvekil M. Köseivanof ile Bulgaristanın Belgrad elçisi Karacofu muhtelif rütbelerde nişanlarla taltif etmiştir. Bütün Bulgar gazeteleri, Yugoslav - Bulgar paktını hararetle selâmlıyorlar.

Zora gazetesi, «Yugoslavya ile Bulgaristan arasındaki dostluk paktı» başlıklı makalesinde diyor ki:

«Avala ajansının tebliğinden ve Bulgar başvekilinin de sözlerinden anlaşılacağı veçhile bu pakt, Bulgaristanın Yugoslavyaya karşı üç senedenberi devam ettirdiği siyasetin bir neticesidir. Bu siyaset bugünkü yeni adıma doğru mütemadi bir hazırlık teşkil etmiştir.»

Profesör Çankofun taraftarı Slovo gazetesi de bir makalesinde diyor ki:

«Yeni pakt, umumî sulhu kuvvetlendirecektir. Tamamile eminiz ki diğer komşularımız da, bu paktın hakikî mânasını anlıyacaklardır. Hiç kimse, din, âdet ve lisan itibarile bu derece biribirlerine yakın iki milletin dostluğundan endişe hissetmiyecektir. İki millet arasında şimdiye kadar devam eden rekabet, Balkanlarda sulh için daimî bir tehlike teşkil ediyordu.

Bu rekabet bitince, sulh, diğer Balkan memleketleri lehine de istikrar kesbeyliyecektir.»

Üniversitede hukuku düvel profesörü G. P. Genov da Utro gazetesinde «Yugoslavya ile ebedî dostluk paktı» başlığında şu makaleyi yazmıştır:

«Bulgaristanla Yugoslavya arasında aktedilen ebedî dostluk paktı, iki memlekette de memnuniyetle karşılanmıştır. Eminiz ki bu pakt, bize yakın ve uzak olan memleketlerde de ayni memnuniyetle karşılanacaktır.

Bulgar - Yugoslav rekabeti uzun senelerdenberi Balkanlarda sulh ve müsalemet ufkunu gölgelendiriyordu. Bu münasebatın normal bir şekle girmesi her iki milletin ve bütün Balkanların sükûnu için elzemdi.

Sofya ile Belgrad arasındaki yeni anlaşma ile, 1912 deki eski Bulgar - Sırp dostluğu canlanıyor. 1912 de aktedilen Balkan ittifakı, bütün Balkan milletleri tarafından heyecanla karşılanmıştı. 1913 de saikai kader ile yanlışlıklar yapılmasaydı hakikaten Balkan ittifakı, Balkan politikasında büyük rol oynıyabilecekti.

Bunu da itiraf etmeliyiz ki, Balkan ittifakının bozulmasında kabahat Bulgarlarda değildi. Kabahat, bizim o zamanki müttefiklerimizde idi. 24 sene evvel yapılan bu yanlışlıklardan kaçınılırsa yeni pakt ta, iyi neticeler verecektir.

İstilâ emelleri üzerine müstenid olan 1912 deki Balkan ittifakından şimdiki Bulgar - Yugoslav itilâfının farkı, böyle bir emeli ihtiva etmemesi ve hiç kimseyi tehdid etmemesidir. Yeni paktta taarruzî emeller yoktur.»

Türk şehitleri için çan çalınacak

İtalyada Alp dağlarındaki bir kilisenin büyük çanı her akşam bir milletin vatan uğrunda can vermiş ölülerinin ruhu için çalmaktadır. Bu çan önümüzdeki cumartesi akşamı Türk şehidleri için çalacaktır.

Zeytinyağı piyasası durgun

Zeytinyağı piyasasındaki durgunluk yılbaşı münasebetile biraz daha artmıştı. Piyasa hâlâ durgundur. Maamafih fiatler yüksekliğini muhafaza etmektedir. Son günlerde perakende olarak İstanbula 200 teneke ekstra ve 250 varil de yemeklik yağ gelmiştir. Ekstra mallar 63-68 kuruşa toptan olarak satılıyor. Birinci yemeklikler de 56-58 kuruştur. Bu cins yağlar perakende olarak 70-75, ekstra zeytinyağları ise 85-90 kuruşa kadar satılmaktadır. İhracata gelince: Alıcı vaziyette bulunanların, başında İngiltere ve Almanya gelmektedir. Bu iki memleketten vaki olan talepler ve bu arada bilhassa İngiliz teklifleri ihracatçıları tatmin edici mahiyette görülüyor. Alman taleplerinde de nümune ve fiat istenmektedir.

Bir kız kaçırma vakası

Maltepede Said adında biri on beş yaşlarında Hatice isminde bir kızı kaçırmıştır. Vaka mahallî jandarmasına bildirilmiş, jandarma karakolunun sıkı bir araştırması neticesinde birkaç saat sonra Hatiçe, Saidin evinde bulunmuştur.

Bu kızın kaçırılması işinde o civarda oturan Kadriye ve Fatma adlarında iki kadının da alâkadar bulundukları iddia edilmiştir. Jandarma karakolu Said ile beraber Kadriye ve Fatmayı da yakalıyarak Üsküdar müddeiumumîliğine teslim etmiştir. Hatice, ifadesi alındıktan sonra babasına teslim edilmiştir.

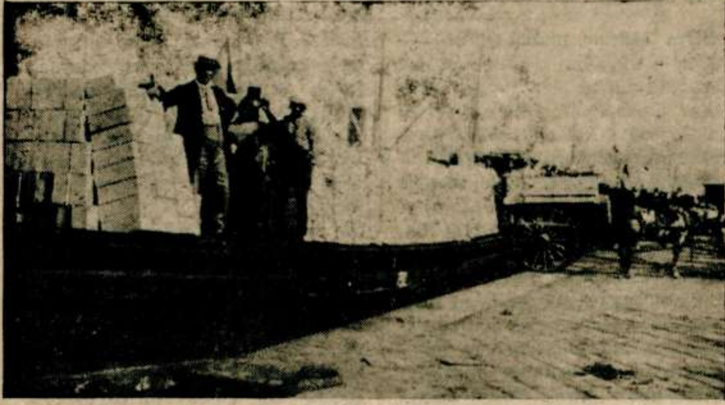
Lehistan tütün almağa başlıyor

Lehistan tütün monopolü hesabına tütün mübayaa edecek olan eksperler tüccar depolarında tedkikata başlamışlardır. Almanya ve diğer bazı memleketlerin evvelce satın aldıkları tütünlerin peyderpey sevkine devam olunmaktadır. Son parti Almanyaya 428369, Suriyeye 25,502, Belçikaya 651 ve Polonyaya da 185 kilo tütün gönderilmiştir.

İzmir mektupları

Hariçten gelen potas ve göztaşı iyi değil

Dahilde potas temini için İzmirde mühim tetkiklere başlandı

Sevkedilmek üzere eşeklere yükletilen üzüm kutuları

İzmir (Akşam) — Son yıllarda Ege bağlarında yetişen üzümlerin kurutulmasından sonra elde edilen kuru üzümlerin, ayni renkte olmayıp bazı zamanlar lekeli oldukları görülmektedir. Kuru üzümlerin - bağdan ve ayni kuvvette asmalardan toplanmış bile olsa - koyu sarı, kırmızı ve açık renkte oldukları, hatta bazılarının üzerinde lekeler bulunduğu şikâyet edilmektedir. Bağcıların sebebini tesbit edemedikleri bu hâdiseden şikâyetler üzerine İzmirde alâkadar mühim bir teşekkül tetkiklere girişmiştir. Üzümlerde görülen bu gayri tabiî renklerin, ilâçlama esnasında kullanılan potas ve göktaşının iyi kalitede olmamasından ileri geldiği kuvvetle söyleniyor.

Üzümlerin iyi evsafta elde edilmesi için bağların ilâçlanmasında kullanılan göktaşındaki bakır derecesinin yüzde 24, potastaki cevher derecesinin yüzde 6 olması lâzımdır. Muhtelif tacirler tarafından memleketimize ithal edilen potas ve göktaşlarındaki cevher derecesinin, bu miktarlardan aşağı olması yüzünden üzümler, istenilen nefasette yetiştirilememekte ve hatta müstahsil, az bir ilâçla işini başaracak yerde fazla ilâç koymak ve bu suretle fazla masraf etmek suretile ayrıca zarara girmektedir. Hem müstahsilleri zarardan korumak hem de üzümleri gayet nefis olarak kurutmak için dışarıdan memleketimize getirilen potas ve göktaşlarının gayet iyi kaliteden olmaları temin edilmelidir. Bunun için İzmir piyasasında göktaşı ve potas satan ticarethanelerden nümuneler aldırılmış, bunların tahlil ettirilmelerine başlanmıştır. Umumî kanaat, potas ve göktaşlarındaki cevher nisbetinin eksik çıkacağı merkezindedir.

Yalnız bir yıl içinde ithal edilen potas yüzünden dış memleketlere 350,000 liralık döviz gitmektedir. Bu paranın memleketimizde kalması için mühim bir tetkike başlanmıştır. Pamuk kapçıkları, Ege bölgesindeki fabrikalarda mahrukat olarak kullanılmaktadır. Pamuk kozalarından her yıl mühim miktarda kapçık çıkmakta, bunların külleri atılmaktadır. Yapılan tetkiklerde bu küllerdeki potas nisbetinin çok yüksek olduğu anlaşılmıştır. Bunların atılmayarak üzümlerin bandırma ameliyesinde kullanılmaları muvafık görülmektedir. Pamuk kapçıklarından elde edilen küllerdeki potas nisbetinin tayini için tahlil yaptırılmaktadır. Mıntaka potas ihtiyacının hiç olmazsa yarısının bu suretle elde edilecek küllerden temini mümkün olacaktır.

Işıklar köyünde bir cinayet

Balıkesir (Akşam) — Balıkesire bağlı Bigadiçin Işıklar köyünden Recep çavuş adında biri, sokak ortasında kanlar içinde ve ölü olarak bulunmuştur. Recebin, kimin tarafından ve ne sebeble öldürüldüğü tahkik edilmektedir.

Balıkesirde arabacılar arasında kavga

Balıkesir (Akşam) — Bazı arabacılar arasında bir kavga olmuştur. Arabacılar birbirlerine hücum ederek döğüşmeğe başlamışlardır. Polisin vaktinde müdahalesile hepsi karakola sevkedilerek haklarında kanunî takibata başlanmıştır. İçlerinde iki yaralı vardır.

İş bürosu dünden itibaren çalışmağa başladı

İş yerlerini öğrenmek için bastırılan beyannameler dağıtılmağa başlanıyor

İş bürosu dünden itibaren Galatada Bozkurt hanındaki dairesinde işe başlamıştır. Büronun müdürü B. Halûk dün gazetecileri davet ederek, iş bürosunun yaptığı hazırlıklar hakkında kendilerine izahat vermiştir. Bu izahatı kısaca aşağıya yazıyoruz:

İş kanunu önümüzdeki haziranın on beşinden itibaren tatbik edilecektir. Bunun için şimdiden hazırlıklara başlanmıştır. İktisad vekâleti İş dairesi, Ankara, Afyon, İstanbul, İzmir, Adana, Samsunda birer iş bürosu kurmuştur. İstanbul iş bürosu, geçen ayın on dördündenberi ticaret odasında, kendisine ayrılan bir iki odada hazırlıklarını yapıyordu. Dünden itibaren bu hazırlıklar bitmiş. Galatadaki daireye taşınmıştır. Şimdilik iş bürosunun yaptığı ilk iş, iş yerlerini tesbit etmekten ibarettir. Şehrimizde beş kişiden fazla işçi çalıştıran müesseseler, İş kanununun çerçevesi içine girmektedir. Fakat bu müesseselerin adedi nekadardır? Kaç işçi vardır? Bu henüz belli değildir. Vakıa 927 senesinde yapılan sınaî tahrirde, bu gibi müesseselerin yerleri tesbit edilmiştir. Fakat 927 senesindenberi iş hayatında büyük değişiklikler olduğu göz önüne getirilirse, tekrar bu müesseselerin yerlerini öğrenmeğe ihtiyaç vardır. İş bürosu, iş yerlerini öğrenmek için, beyannameler bastırmıştır. Bu beyannameler kaymakamlar ve nahiye müdürleri ve nihayet polis karakolları vasıtasile, müesseselere dağılacaktır. Müessese sahipleri beyannamelerde sorulan suallere cevap vereceklerdir. Evvelki gün bir gazete, beyannameleri işçilerin dolduracağından bahsetmişti. Bu haber tamamile yanlıştır.

Beyannamelerde sorulan başlıca sualler şunlardır:

1 — Yaptığınız iş nedir?

2 — 12-16 yaşları arasındaki çocukların vaziyeti.

3 — 16 dan yukarı ve 18 ini doldurmamış kız ve erkek çocukların sayıları.

4 — 18 yaşını doldurmuş ve daha büyük yaştaki erkek işçilerin sayısı.

5 — İşçilerinizi gündüz veya gece kaç saat çalıştırıyorsunuz?

6 — İş esnasında dinlenme zamanları var mıdır?

7 — 24 saatte kaç işçi postası çalıştırıyorsunuz?

9 — Ücretler hangi esas üzerine hesab ediliyor?

Daha bunun gibi, iş verenler iş alan arasındaki münasebetlere dair sualler sorulmaktadır. Herşeyden evvel, İş kanunu tatbik etmek ve yahud tatbikinde görülen güçlükleri anlamak için bugünkü iş vaziyetini beyannamelerde sorulan suallerden sonra anlayacağız. Bu beyannameler tedkik edildikten sonra şehrimizdeki müesseselerin vaziyeti, işçilerin patronlarla olan münasebetleri meydana çıkacaktır. Her taraftan bu beyannameler tedkik edildikten sonra Türkiyenin iş hayatında işçi meselesi daha bariz bir surette anlaşılacaktır. Türkiyenin iş hayatındaki hususiyetler, mahallî iş makamları ve âdetleri öğrenildikten sonra İş kanununda da ona göre ne gibi tadilâta ihtiyaç olduğunu daha iyi anlıyacağız. Bugün bu neticenin elde edilmesi için, müessese sahiplerinin beyannamelere iyi cevap vermeleri hakikati olduğu gibi yazmaları, gene kendi menfaatleri icabındandır. Çünkü bu beyannameler ne kadar doğru olursa memleketin iş hayatındaki hususiyetler de o derecede ortaya çıkacaktır. **H. A.**

KADIN KÖŞESİ

Kadife şapka

Siyah kadifeden şapka. Üzerine konulan uzun vualetin etrafında kadifeden benekler vardır.

Hububat piyasası istekli

Son günlerde Almanyaya 1000 ton buğday gönderildi

Hububat ve zahire piyasası çok isteklidir. Son günlerde Trakyadan Anadoludan ve bazan da limanlardan bilhassa fazla miktarda buğday gelmektedir. Alman piyasaları alıcı vaziyettedirler. Uygun tekliflerimiz sayesinde bu memlekete olan hububat ihracatımız kısa zamanlarda artmaktadır.

Son birkaç gün zarfında Almanyaya İstanbuldan 1000 ton sert ve Mersinden de yumuşak buğday ihraç edilmiştir.

Sürek avında

Bir yaban domuzu bir köylüyü öldürdü

Balıkesir (Akşam) — Balyaya bağlı Ilıca nahiyesi köylülerinin tertip ettiği bir sürek avında köylülerden biri bir domuzun hücumuna maruz kalmıştır.

Kendisini domuzun tecavüzünden kurtaramayan köylü azgın hayvan tarafından karnı deşilmek suretile öldürülmüştür.

Yerli mallar haftası münasebetile Samsun Halkevinde yapılan toplantıda hazır bulunanlardan bir grup

SEVENLER YOLU

Edebî Roman — Bürhan Cahid MORKAYA

Tefrika No. 75

Genç kadın önünü kaplıyan kalabalığı siper alarak kendini toplamağa çalıştı. Bu dakikada şu köşede unutulmak istiyordu.

Fakat herkesten evvel onu arıyan genç kız etraflarını saran kalabalığın tebriklerine pek kulak asmıyarak kolunda taşıdığı Demirhanla beraber gelip onu buldu.

Genç kadın bütün kuvvetini toplıyarak ayağa kalkmıştı.

Fakat o fildişi gibi berrak yüzü sapsarı olmuştu.

Heyecanına hâkim olmağa çalışarak mesud çiftleri tebrik etmek, sadetler dilemek istedi.

Tasarladığı kelimeleri güçlükle buluyor, titriyen sesi heyecanını gizliyemiyordu. Onunla gözgöze gelmemek için Şerminle meşgul görünerek bu müşkül dakikayı atlatmağa çalıştı. Bereket genç kız onun bu heyecanını merasimin ve kalabalığın duyurduğu sıkıntıya verdi. Doktorun kolundan sıyrılarak onun boynuna sarıldı:

Genç kadının alev alev yanan yüzünü öpüyordu.

Doktor Demirhanın siyah elbise içinde dik durmağa çalışan vücudü sallanıyordu. Etrafın sevinç ve neşe şahnesi gibi seyrettiği bu hareketlerde gülen ve sevinen yalnız Şermindi. Genç kız saadetine o kadar inanmıştı ki gözleri bu tatlı zevkin mahmurluğu içinde her şeyi kendi gibi çiçekli ve renkli görüyordu.

Bir çocuk sevinci ile en tabiî hareketlere gülen Şermin, genç kadını bırakıp kocasına döndüğü zaman doktor Demirhan kanı çekilmiş dudakları, kabarmış boyun damarları ile müthiş bir göğüs anjini geçiren hastalar gibi boğulmamak için boğazını tutuyordu. Etrafın hissetmediği bu krizi genç kız hissetti ve elindeki küçük çiçek demetini yere fırlatıp kollarının bütün kuvvetile onu yakaladı.

Birdenbire o kadar korkmuştu ki ne olduğunu soramıyordu.

Genç adam kalbini tıkıyan tazyikten kurtulmak ister gibi silkindi. Yüzünün hatları gerildi ve açıldı. Belliydi ki vaziyetin fecaatini hissetmişti. Belirsiz bir tebessümle dudakları hareket etti:

— Bir şey değil.. korkma Şermin, işte gene o mide krizi, biliyorsun ya.

Genç kız ağlıyacak gibiydi. Kırık bir sesle sordu:

— Nasılsın şimdi!

— Hiç bir şeyim yok.. haydi dolaşalım biraz.

Ve onu koluna alarak kalabalığa karışmak istedi.

Genç kızın sevinci biran içinde sönüvermişti. Taze ve ham sevinçlerin sürekli olan reaksiyonu bütün hüviyetini kaplamıştı. Başını çevirdiği zaman genç kadını yerinde görmedi. Fakat o kadar heyecanlıydı ki şimdi sıkı sıkı koluna yapıştığı kocasından başka kimse ile meşgul olamazdı.

Davetliler salonu tamamile doldurmuşlardı.

Şimdi Leylâ hanım ve kocası misafirleri yemek salonuna geçiriyorlardı.

Herkes yerini aldığı zaman Şermin ablasını etrafında göremedi. Genç kadın uzun masanın aksi köşesinde yengesile yerini değiştirmişti. O kadar uzaktı ki ona seslenmek herkesi rahatsız etmek olacaktı. Ve onun yerini işgal eden annesi yavaşça fısıldadı:

— Nermin konsolosla bir şey görüşecekmiş. Onun için yerimizi değiştik.

Bu izahat genç kızı tatmin etti.

Şimdi gelinle güveyin saadeti için kaldırılan kadehler boşalmağa başlamıştı. Bu düğün için İstanbuldan getirilen Türk şaraplarını ecnebi misafirlerin o kadar hoşuna gitmişti ki yemek sırası beklemeden mütemadiyen içiyorlardı.

Herkes neşeliydi.

Herkes gülüp konuşuyordu.

Her taraf çiçek içindeydi.

Yalnız sofranın iki ucunda biribirini görmedikleri halde biribirinin hararetini hisseden iki insan vardı ki dudakları hareket ettiği halde kalbleri susuyor ve araların dolduran et ve kemik yığınlarını delip geçen hisleri tahteşşuurlarının o leziz heyecanını biribirine bağlıyordu.

Genç kadın kendini idare etmek için çok zahmet çekiyordu. Şimdi yalnız kalmak, düşünmek, dinlenmek istiyordu.

Yanındakilerle havaî mevzular üzerine konuşurken o kadar sıkılmıştı ki bir aralık fırlayıp gitmeyi göze aldı. Fakat bu hareketin münasebetsiz olacağından ziyade Şermini de kuşkulandıracağından korktu.

Genç kız kendisinde bir şey hissetmemişti. Fakat kocasının geçirdiği buhranın akabinde böyle bir hâdise elbet te bir şüphe uyandırabilecekti. Pek uzun süren yemekten kalktıkları zaman misafirlerin çoğu tabiîlikten çıkan coşkun bir neşe içinde idiler.

Şermin kocasını bırakmıyor, biraz evvelki mide krizinin tekrar başlamasından korktuğu için mütemadiyen onunla meşgul oluyordu.

Genç kız o kadar heyecanlıydı ki mide krizinden şikâyet eden genç kocasının yemekte şerefine kadeh kaldıranların hiç birisini reddetmiyerek mütemadiyen bardağını boşalttığını farketmemişti ve genç adam ancak bu sayede kendine hâkim olabilmişti.

Yemek esnasında klâsik havalar çalan müzik şimdi herkesi ayağa kaldıran dans parçalarına başlamıştı.

Şermin sordu:

— Dans edebilir misin?

— Edelim!

Bu zaten onların vazifesiydi. Davetliler de gelinle güveyin dansı açmalarını bekliyorlardı.

Ve onları takib ederek bir çok çiftler etraflarını aldılar.

Genç kız artık eski neşesine tamamile avdet etmişti.

İlk sevginin titizlenmeğe başlıyan masum kıskançlıklarını hissediyordu. Başını kocasının omuzuna bırakarak fısıldadı: (Arkası var)

Yeryüzünde Garib Âdetler, Gülünç İtikatlar

Japon kadını son zamanda içtimaî hayatta kendi yerini almıya başladı, fakat Geisha denilen bir oyuncu ve çalgıcı kız sınıfı hâlâ var

Geishalar ziyafetlerde, eğlencelerde çağırıldıkları evlere gider, orada evin hanımı rolünü takınır, misafirleri ağırlar ve onları şarkı söyliyerek, şiir okuyarak, saz çalıp rakıslar yaparak eğlendirirler

Yukarıda solda Tokyoda yeni açılan modern Geisha mektebi ve burada edebiyet, musikî, dans, ecnebî dili, muaşeret âdabı gibi dersler gören Ceishalar

Japonyada çiçeklerin kokusu azmış, hele bazı çiçeklerin hiç kokusu yokmuş, bununla beraber dünyanın hiç bir tarafındaki insanlar çiçeklere Japonyada olduğu kadar alâka göstermezler. Garb memleketlerinde iyi terbiye ve tahsil görmüş bir genç kızın nasıl piyano çalması yahut sulu boya resim yapması aranırsa, Japonyada bir çiçek buketi yapmasını bilmiyen bir kibar kız tasvvur edilemez. Kız mekteplerinde buket yapmak ayrı bir ders olarak gösterilir; hattâ bir «Çiçek mektebi» bile vardır. Japon dekoratif sanatında asırlardan beri çiçeğin oynadığı rolden, çiçeğin kendine, yetiştirilişine, ve bir arada güzel bir buket şekline getirilişine kadar bütün ince noktalar burada genç kızlara öğretilir. Biz nasıl güzel bir tablo karşısında dakikalarca durarak hayran kalırsak Japonyada da iyi tertib edilmiş bir buket karşısında ayni heyecanı hissetmiyen bir Japon tasavvur edilemez.

Japonların millî bayramları hep çiçeklerin açılışını tesit içindir. Hem onlar, her türlü çiçeği sevmekle beraber, en ziyade ağaç çiçeklerine itibar ederler. Başka yerlerde eriklerin, kirazların çiçek açması hiç dikkati çeker bir mesele değildir, halbuki Japonyada eriklerin ve kirazların çiçek açtığı günler herkesin biribirini kutluladığı bir bayram sayılır. Bunlardan sonra sırası ile şakayıklerin, glisinlerin, açalyaların, süsenlerin, lotüslerin, nihayet bütün dünyada Japonyayı hatırlatan Krizantemlerin bayramları gelir, alaylar tertip edilir, buketler alınıp verilir, ve şehirlerin büyük meydanlarında *Geisha*'ların dansları seyredilir.

Geishalar bir eşine dünyanın hiç bir tarafında tesadüf edilmiyen bir artist sınıfıdır. Japon hayatında yalnız umumî bayramlarda görnmezler, her gün en kibar evlerde, büyük eğlenti ve davetlerde Geishaların ihtisasına müracaat edilmek eski bir âdettir. Bir yabancı için Geishaların Japon cemiyeti içindeki vaziyetlerini ve rollerini kavramak kolay bir iş değildir.

Bir davete, bir eğlentiye, ziyafetler toplantrlara her erkek kendi kadını ve kızı ile birlikte gelir.

Halbuki Japonyada son zamanlarda görünmiye başlıyan istisnalar bir tarafa bırakıldığı halde, ev kadınları kocalarının, babalarının cemiyet hayatına iştirak edemezler. Böyle toplantılarda ev kadının yerini, bütün alâka ve cazibelerile Geishalar tutarlar. Bunlar senelerce süren bir tahsil ve terbiye devresinden sonra mesleklerinde tekemmül etmiş sanatkârlardır.

Eski Yunanlılarda Atinanın kurtizanları gibi Geishaların da çehrece güzel, vücutçe mütenasip olmaları kâfi değildir. Geishaların şarkıları, oyunları yazıp söyleyecekleri şiirleri ile cemiyete neşe vermesi, davetlileri eğlendirmeleri lâzımdır. Günün meseleleri üzerinde Geishanın bir fikri olacak... o, dünyada olup bitenleri bliecek ve herkesle her mevzu üzerinde alâkalı bir şekilde konuşacak...

Eskisi kadar olmamakla beraber bugün de Japonyada zengin bir iş adamı yahut kibar bir zat dostlarına, ahbaplarına evinde bir ziyafet vermek istediği zaman Geisha evlerine telefonla müracaat eder, ya evvelce evine gelmiş olduğu için tanıdığı filân filân artisti ister, yahut isteği ne ise onu anlatır, şarkı söyliyecek, şiir okuyacak ve dans edecek Geishalardan kaç tane istiyorsa bildirir ve onları bir gece için kiralar. Geishalar ziyafet saatinde eve gelirler; bu sırada evin asıl hanımları kendi dairelerine kapanmış bulunurlar. Geishalar birer birer gelmiye başlıyan davetlileri evin kadınları imişler gibi karşılarlar, izzet ikram ederler, sofraya beraber oturur, yer içerken şundan bundan konuşurlar, yemekten sonra eğlentiler başlar, her biri kendi marifetini, hünerini gösterir ve bu suretle gülüp eğlenildikten sonra herkes iyi bir akşam geçirmiş olmak zevk ve neşesi içinde dağılır gider.

Geisha hayatının çirkin ciheti bu kızların toplanış tarzıdır. Ekseriyetle bunlar daha yedi sekiz yaşlarında iken fakir ailelerin muayyen bir müddet için sattıkları kızlardır. Geisha evlerini idare edenler bu müddete ait ücretleri ebeveyne peşin olarak verirler, bu cihetle zaman oluncaya kadar kızlar Geisha evlerinde yaşarlar; önce çok sıkı disiplini olan mekteplerde terbiye görürler, iyi söz söylemesini öğrenirler, onlara samisen denilen kitaralarla çalınan eski Japon havaları ve Japon millî oyunları öğretilir. Hususile selâm ve nezaket derslerine çok dikkat edilir. Hitap edilen şahsın mevkiine göre ne gibi cümleler kullanmalı, bir salona girince nasıl yerlere kadar eğilmeli ve karşısındakinden önce doğrulmamak için onu yan gözle nasıl gözetlemeli, bunlar aylarca talim edilir.

Son zamanlarda Geishaların terbiye ve tedrislerinde yenilikler yapmak lüzumu görülmüş, Tokyoda Geishalar için bir yüksek mektep bile açılmış. Burada değerli muallimler tarafından bu kızlara klâsik şarkılar ve dansların yanı sıra garb musikisini ve yeni dansları da öğretiyorlar. Çünkü bugünün her şeyden usanmış olan Japon erkeği artık eski Japon şarkıları ve oyunlarından bir şey anlamıyor, cazı ve tangoyu arıyor. Bu cihetle şimdi Geishaların piyano ve keman çalmalarına, Paris ve Londra kibar kadınları gibi tavır ve hareketler takınmalarına ve ecnebi dili öğrenmelerine dikkat ediliyormuş.

Japonyada Geisha teşkilâtı 1765 de başlamış, 1929 da miktarları en yüksek olmuş: 80,700. Şimdi gittikçe azalıyorlar. Bunun sebebi Japonyada umumî hayatın seneden seneye değişmesidir. Bir kere bu memlekette de kadınlar hayata atıldılar. Fabrikalarda amelelik ediyorlar, bürolarda daktilo, mağazalarda satıcı, tramvaylarda biletçi oluyorlar. Kocanın kadına tahakkümü azaldı, artık kadın erkek herkes hayatta müşterek eğleniyor. Kitaplar, gazeteler, mecmualar ucuzca tedarik ediliyor ve her sınıf halkın ruhî ihtiyaçlarını tatmin ediyor. Yerli ve ecnebi filimler gösteren sinemalar binlerce... Cazbantlı dans evleri herkese açık. Radyo her tarafa sokulmuş, spor basketbolu, rugbysi, tenisi, yüzme ve yürüyüş müsabakaları ile her tarafta yer tutmuş. Bütün bunlar eğlenmek için Geishalara müracaatı azaltan sebeplerdir ve öyle sanılır ki, hayatın bu şekilde inkişafı arttıkça, yakın bir zamanda Japonyada Geishalar tarihe karışmış olacaklar ve bu hayata ait tasvirleri ancak birkaç romancının çizdiği tablolarda bulabileceğiz.

Faik Sabri Duran

VENEDİKLİ BAFFA
"Safiye Sultan„

Yazan: Ahmed Refik

Tefrika No: 75

Kanijedeki Macar ve Nemçeliler daha fazla mukavemet edemiyeceklerini anladılar, teslim olmağa karar verdiler

Eflâk beyi Mihal

Lâla Mehmed paşa bunları yeniçeri siperlerinin daha ilerisindeki siperlere tayin etti. Hakikaten «Françe kâfiri» kaleyi almak için yeniçerilerden fazla gayret gösterdi.

Kanije. Bir nehir ortasında. Düz bir adada. Etrafı toprak dolma. Kuvvetli bir kale. Nehire bir ok atımı yere varıncıya kadar hep sazlık ve batak. Etrafı kâmilen ormanlık. Dağlarına siperler kazarak yürümenin de imkânı yok. Lâğım atmak ta mümkün değil. Top ta atılsa, bataklara gömülür.

İbrahim paşa her şeyi gözüne aldı. Kanijenin muhasarasını emretti.

Yanında üç top vardı. Beş top ta Budinden geldi. Kanije kalesi her taraftan kuşatıldı. Ve derhal toplarla ateş edilmeğe başlandı.

Eylûl. Gene sonbahar. Gene kış. Türkler tamam on yedi gün Kanijeyi Sigetvar kapısından dövdüler. Her gün dört beş yüz tane gülle atıyorlardı. Fakat kaleyi karşı yakadan da dövmek lâzımdı. Halbuki oradan top kullanmak ve gülle eriştirmek imkânsızdı.

Onun da çaresini buldular. Suların üzerine hasır gibi çitler döşediler. Bir araba geçecek kadar yol yaptılar. Fakat bu çitler, topların ağırlığına ne kadar dayanabilirdi? Ancak bir gün. Ve her gün de çitleri değiştirdiler. Batakları ormanlardan odunlar keserek doldurdular: Kaleyi oradan topa tutacaklardı.

Fakat Türklerin kaleyi topa tutmalarına hiç hacet kalmadı. Kale, içinden topa tutuldu.

Eylûlün açık bir gününde, bir kuşluk vakti Kanije kalesinde müthiş bir sarsıntı koptu. Adam gövdesi kadar taşlar havaya uçtu. Kanije kalesi, tamam iki saat, tozdan ve dumandan görünmez oldu. Kalenin iki kulesi vardı. Toz ve duman sıyrılınca, bir de baktılar: Kulelerden biri uçmuş. Bu kulede Türk esirleri oturuyormuş. Ve onları da gedikleri tamir etmek için kullanıyorlarmış. Gece yarısı, toplardan açılan gedikleri tamirden dönerken, baruthanenin kapısını açık bulmuşlar. İçlerinden biri yanmış bir fitili içeriye atmış. Bin kantardan fazla barut öyle bir patlamış ki, zindandaki esirler de, kadınlar da, çocuklar da hep berhava olmuşlar. Hattâ kulede oturan Macar beyi de...

Artık ondan sonra, bir kaç gün, Kanijeden hiç top atılmaz oldu. Ara sıra tüfek atıyorlardı. Fakat Türklerden kurtulamıyacaklarını anlamışlar, Nemçe kralından imdad istemişlerdi.

Tiryaki Hasan paşanın Budinde bulunması düşmanı ürküttü. Kanijeyi düşman elinden kurtarmak için o tarafa doğruldu. Kanijeye yakın yerde durdu. Türkler akşama kadar çarpıştılar. Fakat yeniçerilerin firarı hiç bir muvaffakıyet temin edemedi. Bütün asker ormanlara sığındılar. Havanın sisli olması da kendilerine yardım etti.

Ertesi gün gene düşmanla çarpıştılar. Yeniçeriler gene kaçtılar.

İbrahim paşa ne yapacağını şaşırdı:

— Behey yoldaşlar! Niçin böyle edersiz?

Diye önlerine geçmek istedi. Hiç biri dinlemedi. İbrahim paşa kendi başına düşman üzerine yürüdü. Yeniçerilerin hali perişandı. Ağaları bile kılıcını düşürmüş bağırıp duruyordu.

İbrahim paşanın yanına koştu:

— Cümle ehli İslâm payimal oluyor.

Diye ağlıya ağlıya bağırdı.

İbrahim paşa onu da dinlemedi. Rumeli ve Anadolu beylerbeyisile beraber hücum etti. Kanije etrafındaki muharebe günlerce sürdü. Fakat ordunun zaferini gene Tatarlar temin ettiler. Öyle bir akın yaptılar ki, düşmanın ardını alarak erzak arabalarını yakaladılar, kaleye barut bile sokmasına engel oldular. Düşmanı tamamile yıldırdılar.

Artık Kanije istenildiği gibi topa tutuldu. Kanijeyi müdafaa edenler, kendilerine gelen imdad kuvvetinin bozulduğunu haber alınca, ümidlerini kestiler. Fakat bir kaç gün daha dayandılar. Nihayet Türklerle başa çıkamıyacaklarını anladılar. Kaleyi ne suretle teslim edeceklerini görüşmek için bir yere toplandılar.

Macarlar Kanijeyi teslim etmek istiyorlardı:

— Tabur gitti (tabur dedikleri de kendilerine gelen imdad ordusu idi). Bize gayri imdad gelmez. Barut ve cephanemiz yok. Türkler zorla kaleyi aldıktan sonra bize aman vermezler. Hemen kaleyi verip kurtulmak gerektir, dediler.

Nemçe kâfirleri razı olmadılar. Fakat Türklerle başa çıkılamıyacağını anlayınca onlar da razı oldular.

O gece Kanije taraflarına o kadar yağmur yağdı ki... Teşrinievvel sonları idi.

İbrahim paşa kaleyi mütemadiyen top ateşine tutuyordu. Hatta bataklıklardan askerin geçeceği yolları, odunlarla, meşelerle doldurmuştu. Ertesi sabah keleye yürüyüş yapılacaktı.

Sabah oldu. Asker hücuma hazırlandı. Fakat tam o sırada Kanijenin kale kapısı üzerinde bir vire sancağı dalganlandı.

Top sesleri kesildi. Müzakere başladı. Kanijeye Peçevili Koca Sinan çavuş gönderildi. Kanijeden de «boğazları altın zincirli» iki kâfir geldi: Biri Macar, biri Nemçe beylerinden...

İbrahim paşa ile görüştüler:

— Barutumuz kalmadı. Yohsa kaleyi zorla alamazdınız. Bizimle Yanık ve Eğri viresi gibi uzlaşıp sonra ardımızca asker gönderip bizi kırar ve esir edersiniz, dedi.

İbrahim paşa yemin etti:

— Cebehane ve toplar padişahındır. Baki ne varsa götürün. Bir kimesneden rencide olunmazsız, dedi.

İbrahim paşadan bu nazikâne muameleyi görünce, yüz buldular:

— İçeride atlumuz ancak iki yüz kadar var ola. Bakileri piyade bin beş yüz kadar cenkçi, avrat ve oğlandır. Ne götürseler gerek?

Diye sordular.

İbrahim paşa, neleri varsa, götürmelerine müsaade etti. Ve iki yüz deve ısmarladı.

Teşrinievvel, 1600 pazar. Sabah oldu. Kanijenin anahtarları İbrahim paşaya teslim edildi. Kanije halkı kaleden dışarı çıkıyordu. Macar kadınları ve kızları başlarını gül işlemeli şallarla örtmüşler, tavuklarını kazlarını, teknelerini ve beşiklerini develere yükletmişler, kale kapısından dışarı çıktılar. Yakın bir yerde kondular.

(Arkası var)

AKŞAM SPOR

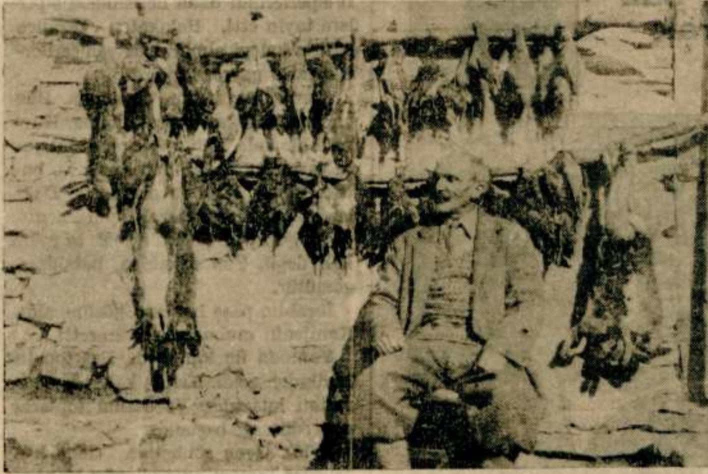
AVCILIK BAHİSLERİ

Çulluk (Scolopax Rusticolo)

Çulluk dünya rekoru 1887 de Izmir civarında kırılmıştı

İstanbul avcıları bu sene çulluk avından memnundurlar. Güzel ve bolca bir mevsim geçiriyoruz. Çulluk bu sene meraklılarını zevkle avlandıracak mebzuliyettedir. Bir günde on beş, yirmi çulluk yapan avcıları gördük. Bir kar bastıracak olursa, Yalova, Karamürsel, Bandırma, Yarımca ve Derincede çulluk curnatalarına tesadüf etmek muhakkaktır. Amatörler böyle bir güne intizardadır.

Zağarla kuş avları içinde çulluk avının fevkinde, onun güzelliğinde bir av mevcut değildir. İlk kasım fırtınalarile buruşan ormanların içinde, önünde bir çift (Setter) ile çulluk peşinde dolaşmak bütün mânasile şahane bir spordur.

Meşhur avcılardan Bay Fazıl bir çulluk avından sonra

ÇULLUĞUN GEÇİM YERİ

Çulluk memleketimize şimalden teşrinisaninin ilk haftalarında gelmeğe başlar. Birinci teşrin ortalarında da bizde turfanda çulluk görülür, fakat asıl geçim mevsimi teşrinisanidir. Çulluğun yolu daima şimalden cenubadır. Adana ve Şam havalisinden daha ileriye gitmezler. Senenin müstesna günlerinde bir iki çulluk Mısırda ve İskenderiyede görülür. Bütün dünyada çulluğun en iyi geçim yeri Türkiye ve Arnavutluktur. Çulluk ilkbaharın başlangıcında cenuptan tekrar şimale çıkar.

Şimale çıkış bizde mart ayındadır. Yavrularını şimalî Almanyada ve Finlândiya ormanlarında çıkarır. İkiden az ve dörtten fazla yumurta yapmaz. Çulluk yumurtaları güvercin yumurtasından daha büyükçedir. Yumurtalarının kahve renkli benekleri vardır. Yavrularını on dokuz ilâ yirmi gün içinde çıkarır. Bu müddet zarfında erkek çulluk dişinin yanından ayrılmaz. Dişi yemek bulmak için uçtuğu zaman da, erkek yumurtaların üstüne yatar, dişinin bütün mezahimine iştirak etmiş olur. Dişi çulluk ormanda hoşlanmadığı bir mevkiden yavrularını ormanın diğer bir noktasına ayaklarının arasına alarak nakleder. Dişi çulluk bu işi pek zahmetsizce yapar.

ÇULLUK BAROMETREDİR

Çulluk yavruları on beş günde uçmıya başlar. Bundan sonra yavrular da bir tarafa gider, dişinin yanında bekliyen erkek de ayrılır ve artık yeni mevsime kadar yalnız yaşar. Mart gelinciye kadar her çulluk bir (Misanthrope) dur. Çulluk senenin on ayını yalnız, iki ayını da dişisinin yanında geçirir.

Çulluk barometre gibi bir kuştur. Bir mevkiden daha hava bozmadan kaçar, daha mutedil bir yere iltica eder. Çok kere tesadüf ettim. Alemdağında Ömerli, Koçullu, Sırapınar ve Esençilede avlandığım günlerde, çok güzel havalarda çulluk curnatalarını gördüm. Ve hayret ederdim, böyle güzel havalarda bu çulluklar nereden çıktı?.. derdim. Onun peşinde de müthiş bora ve şiddetli soğuklara şahit oluyorduk.

Bu böyle olmakla beraber çok defa ahval ve vaziyet bütün iddialarımızı tekzip ettirmiştir. Çulluk hakkında çok şeyler söyleriz, yalnız muhakkak bu böyledir diyemeyiz. Çulluğa aptal hayvan derler. Öyle görünür, fakat hiç te öyle değildir. Gözlerinin teşkilâtı, uçarken geriyi de görmesi, avcılara, uçarken bir çok güzel oyunlar yapmasına sebep olmuştur. Çulluk bazı günlerinde birinci sınıf atıcıları bile çileden çıkarır. Çulluğun uçuş tarzındaki tenevvüü ve ormanda her maniden istifadeyi bilmesi, birinci sınıf atıcıları bile bazı günlerde çileden çıkarmıştır. Yağışlı havalarda köpeğin önünden sülün gibi kayan, yirmi otuz metreden fırlıyan çulluklara çok tesadüf ederiz.

ÇULLUĞUN TUVALETİ

Çulluğun en zavallı tarafı da yaraya hiç tahammülü olmayışıdır. Çulluk son derecede temiz bir kuştur. Çüneş battıktan sonra yattığı ormandan karnını doyurmak için çıkar. Sabaha kadar, çayırlarda, dere kenarlarında kendine gıda arar. Gıdası da küçük böcekler, solucanlar ve nemli toprağa gagasını sokarak aldığı sudur. Karnını doyurduktan sonra temiz bir suda gagasını yıkar, tuvaletini yapar şafakla beraber de rüzgâr vaziyetine göre, gece dolaştığı çayırların civarındaki ormanların kuytusuna kendini atar. Çulluk akşamları ormandan çıktığı vakit sert ve asabî uçmasına rağmen, sabah ta ormana avdetinde tenbel, sakin ve (Melancolique) bir hali vardır.

ÇULLUK REKORLARI

Çulluk hakkında İngilterede çıkan av mecmualarında okuduk. Dünya çulluk rekoru Türkiyede yapılmıştır. Çulluk avına ait enteresan bir kaç notun buraya kaydını avcı arkadaşlarım için istifadeli buluyorum. Karabigada (1884) de, Amiral Hobart paşa bir günde (107) çulluk vurmuştur. (1887) de İzmir civarında, Vitol ailesinden biri, bir günde (168) çulluk vurarak bir dünya rekoru yapmıştır. (Bugüne kadar bu rekor kırılmamıştır). İrlandada miralay (Parker) yedi dostu ile bir haftada (1026) çulluk vurmuşlardır. Bu (1844) tarihine tesadüf ediyor.

1804 de Sir (Vilfrit) yerde bir atışta, (16) çulluk vurmuştur. Buna bir çok avcılar inanmamışlardır.

Çulluğa fena atış rekoru da İngilterede olmuştur. Bir batü esnasında, bir çulluk bütün hat boyundaki avcıların üstünden geçerek nihayet (17) ci fişekte vurulmuştur.

Görüyoruz ki Avrupada rekorlara ve âdetlere ne kadar ehemmiyet veriyorlar. Bunlar hakkında eserler, mecmualar yazıyorlar. Kimbilir bizde o tarihlerdenberi ne rekorlar olmuştur? Bu işlerde kimsenin kimseden haberi olmadığı için olan şeyler ölür gider.

Bundan bir kaç sene mukaddem Yalovada bir köylünün bir günde (95) çulluk vurduğunu sözüne itimad ettiğim bir dostum söylemişti. Acaba bu adamcağızın fişengi olaydı bir o kadar daha vuramaz mıydı?. Böyle işlerle avcı klüplerimiz ve avcılık mecmualarımızın alâkadar olmaları lâzım gelir. Yalnız yapılacak rekorlara ve âdetlere itimad etmek için, ne kadar kuş vurulmuş ise yerinde ve lâzım gelenlerin huzuru ile tesbit edilmesi şarttır. Yoksa bir dünya rekorunu kırmak pek zor bir iş değildir.

Sait Salâhaddin Cihanoğlu

Ankarada hiç yenilmeden şampiyon olan ve Millî kümeye giren Gençlerbirliği takımı

C. F. R. yarın Galatasaray - Beşiktaş muhtelitile karşılaşıyor

Romanyanın profesyonel C. F. R. takımı yarın Galatasaray - Beşiktaş muhtelitile karşılaşacak.

Muhtelitin ne şekilde çıkacağı henüz malûm değildir. İki klüb idarecileri bugün toplanarak takımı teşkil edeceklerdir. Ankarada bulunan Hüsnü ve Hakkının da bu maçlar için getirileceği söylenmektedir.

İki taraf idarecilerini gördük, bu hususta ne düşündüklerini, takımın ne suretle teşkil edileceğini sorduk. Daha katî şekil belli olmadığını söylediler. Yalnız bir fikri olarak takımın şöyle teşkil edileceği kuvvetli bir ihtimal dahilindedir.

Avni - Lütfi, Hüsnü - Fevzi, Salim, Faruk - Necdet, Hakkı, Gündüz, Şeref, Bülend.

Sol açıkta bir devrede Danyal ve yahud Eşrefin oynatılması düşünülmektedir. Bizce de akla gelen en kuvveti şekli bu olabilir.

Fenerbahçe - Güneş muhteliti Romanyaya gittiği zaman bu takımla karşılaşamadı. Romanyanın kupa şampiyonu olan bu takımın bu muhtelit karşısında nasıl bir netice alacağı şimdiden kestirilemez. Kendi memleketlerinde bin bir vesile ile oynamaktan çekinen C. F. R. bakalım İstanbulun bu iki muhtelit karşısında ne yapacak?.

Ankara sonbahar at koşularının bilânçosu

Koşulara giren saf kan Ingiliz atları ne neticeler aldılar?

1936 senesi at yarışları yeni bitti. Bu 1936 yarış mevsimi büyük bir ehemmiyeti haizdir. Yarışlar bu sene ilk defa olarak Ankaranın yeni yapılmış olan mükemmel Hipodromu üzerinde koşulmuştur ve yarışlarda büyük bir terakki ve rağbet görülmüştür. Yarışlar artık eskisi gibi, yalnız at meraklılarının önünde değil, fakat koşuları büyük bir heyecan ve zevkle takibeden kesif bir halk kütlesi huzurunda cereyan etmektedir. Aynı zamanda, Lengchamps, Auteuil vesairede olduğu gibi, at yarışları bir elegans meşheri ve bir içtimaî toplantı mahalli olmuştur. Halkın at yarışlarına göstermeğe başladığı bu şayanı takdir rağbet, koşuların atîsi için büyük ümitler vermektedir.

SAF KAN İNGİLİZ KOŞULARI

Saf kan İngiliz at ve kısraklarına mahsus yarışlar hakkında söylenecek ilk söz prens Halimin bu yaz getirdiği «Sun and Air» ve «Copain» namındaki atlarının muvaffakiyetleridir. «Sun and Air» İngilterede doğmuş dört yaşında kır bir kısraktır. Mısırda yaptığı koşular kendisine orada büyük bir nam kazandırmıştır. «Copain» ise Romanyada doğmuş, narin yapılı ufak doru bir attır.

Birinci gün prens Halimin kısrağı rakipleri «Sarompo» ve «Sülün» ü kolayca geçerek parlak bir muvaffakiyet kazandı. Fakat bu koşu yarış âleminde günlerce süren münakaşaları mucib oldu.

Bu ilk koşuda muvaffakiyetine rağmen geçtiği atların derecesi ve kazanış tarzı itibirile büyük bir tesir uyandırmadı. Günün diğer saf kan İngiliz koşusunu da «Copain» «Grandezza»yı geçerek kolayca kazandı.

İkinci gün proğramda saf kan İngiliz atlarına mahsus bir satış koşusu ve bir handicap vardı. Satış koşusunda «Barcs» birinci oldu. Bu koşu «Barcs» in şimdiye kadar yaptığı en güzel koşulardan biri addolunabilir. «Handicaps» a çok at iştirak etmişti. «Copain» cokey Harvatlı ile 63 kilo sıklet taşıyarak 57 kilo ile koşan «Grandezza»yı gene aynı suhuletle geçerek birinci oldu.

Üçüncü gün «Sun and Air» ile «Betyar» ın 1600 metrelik bir koşuda karşılaşması günün mühim hadisesini teşkil ediyordu. «Sun and Air» «Start» dan az sonra başa geçti ve koşuyu kazanmış gibi göründüğü bir sırada bay Akif Alsonun «Betyarı» ı güzel bir hücumla rakibini geçerek birinci oldu. Diğer atlar çok uzaktı.

Dördüncü gün çok enteresan bir handicap vardı. «Copain» 63, «Betyar» 58, «Barcs» 50, «Tomru» 43 kilo sıklet taşıyorlardı. Fakat muvasalat mevkiine az bir mesafe kala «Copain» sert bir hücumla başladı ve iki at boyufarkla koşuyu kazandı.

Beşinci gün proğramda saf kan İngiliz at ve kısraklarına mahsus yalnız bir koşu vardı ve buna memlekette doğmuş üç yaşındaki hiç koşu kazanmamış atlar giriyordu. B. F. Karaosmanın «Andran» ı ile bayan N. Atlının «Başkan»ı arasında cereyan eden bu koşu «Andran» ın birinciliği ile neticelendi.

Altıncı gün saf İngiliz atlarının yarışları 2400 metrelik bir handicap ve bir de memlekette doğmuş koşu kazanmamış iki yaşlı tay koşusu idi. Handicapı «Betyarı» ın kazanması beklenirken «Sun and Air» iki at boyu farkla birinci, «Betyar» ikinci oldu. 56 kilo ile «Marchiz» üçüncü ve 50 kilo ile «Önüsar» dördüncü oldular.

Yedinci gün «Sun and Air» bu sene 800 liradan fazla mecmu mükâfat kazanmış atlara mahsus bir koşuda «Marchiz», «Barcs», «Sülün» ve «Durcas» ile oynıyarak kazanmış olduğu itibarı bir kat daha arttırdı.

Sekizinci gün üç ve daha yukarı yaştaki memlekette doğmuş saf kan İngiliz at ve kısraklarına mahsus bir handicapta «Tomru» bir yaş küçük rakipleri ile karşılaşıyordu. «Tomru» 63 kilo taşımasına rağmen, rakiplerine tefevvuku sayesinde kolay bir koşu kazandı. Arkasından «Başkan», «Andran», «Önüsar» koşuyu bir sıra ile bitirdiler.

Dokuzuncu hafta proğramda bütün nazarları celbeden memlekette doğmuş iki yaşındaki saf kan İngiliz at ve kısraklarının koşusu ile gentlemen koşusu idi.

Koşuda kalan atlar «Dafya», «Girgin», «Taşpınar» ve «Şehrazad» idi. «Girgin» i daima geçmiş olan «Dafya» bu sefer de iyi bir starttan sonra başa geçti ve muvasalata elli metre kala «Girgin» in kuvvetle hücumlarına mukavemet ederek üç at boyu farkla koşuyu kazandı.

Gentlemen koşusuna dört at iştiak etti. Amatörlerin bindiği bu koşu hakkında hiç kimse katî bir kanaate malik değildi. Koşu da bu şekilde neticelendi. «Fleur d' Amour» bir müddet başta gitti, bunu yakından rahatça takib eden «Betyar» (bay Said Akif) ile az sonra başa geçerek çok kolay bir koşu kazandı. «Marchiz» (B. Abdurrahman) ikinci, «Fleur d' Amour» (Yzb. Nuri) üçüncü, «Barcs» tanınmış binicilik hocası (B. Behçet) dördüncü oldu.

Bir hafta sonra saf kan İngiliz at ve kısraklarının bu mevsimdeki en mühim koşularından biri vardı: 3000 metre üzerinde koşulan bu koşunun favorisi tabii «Sun and Air» idi. «Betyar» ın da bu 3000 metrelik koşuda «Sun and Aire» e korkunç bir rakip olabilmesi düşünülüyordu. Koşuya dört at iştirak etti. Heyecanlı bir koşudan donra «Sun and Air» rakibinden uzaklaşarak koşuyu kazandı.

Ertesi hafta prens Halimin kısrağı 1600 metre üzerinde yine «Beytar» ı ve «Tomru» yu geçerek bir muvaffakıyet daha elde etti.

On birinci haftaki memlekette doğmuş iki yaşındaki saf kan İngiliz at ve kısraklarının koşusu çok mühimdi. Bu koşuda «Girgin», «Baylan» «Dafya» ve «Şehrazad» toplanmıştı.

Son elli metre dahilinde B. S. Temelin «Girgin» i Baylana yetişerek rakibini geçti ve iki at boyu ile koşuyu kazandı.

Said Akif

Her akşam bir hikâye

Müfettiş

(Bir Amerikan hikâyesi)

Her gün saat beşten yediye kadar, «Babil kulesi» adını taşıyan büyük mağaza bu isme gerçekten lâyık olduğunu ispat ederdi. Asansörler durmadan işler, müşteriler durmadan inip çıkar. Koca salonlar, kat kat halk ile dolardı.

Her katta memur ve müstahdemlerden başka, bir de, gizli müfettiş vardı. Bunlar sakit, dikkatli, dolaşırlar, yahut bir tarafa çekilerek oradan ortalığı teftiş ederlerdi.

En zor iş te beşinci kat müfettişine terettüp ediyordu. Çünkü kıymetli kadın eşyaları ve mücevherat orada satılırdı.

Buraya memur olan Grammont mağazanın en açıkgöz ve muktedir müfettişlerinden sayılırdı. O gün, bir sütunun dibinde durmuş, şık, zarif ve güzel bir kadını gözden ayırmıyordu.

Genç kadın elmaslara bakıyor, bunları çıkartıyor, takıyor, beğenmiyor, başkasını istiyordu.

Nihayet, genç kadının tek taş bir pırlanta yüzüğü kutusundan alarak parmağına taktığını, sonra, beğenmemiş gibi yaparak geri verdiğini, fakat bu sırada büyük bir meharetle yüzüğü aşırarak mahfazayı kapalı bir halde iade ettiğini gördü. Satıcı, dalgınlıkla mahfazayı açmadan yerine koymuştu.

Mağaza müdüriyeti rezalet çıkarmak taraftarı olmadığı için, müfettiş ortalığı telâşa vermedi. Giden kadının arkasından yetişti. Ve bir kapı açarak, büyük bir nezaketle:

— Lûtfen azıcık buraya buyurur musunuz? dedi.

Burası penceresi olmıyan, tek kapılı küçük bir oda idi. Müfettiş elektrik düğmesini çevirdi. Genç kadın bir koltuğa dayanarak azametli bir tavır, mağrur bir tebessümle bekliyordu. Yakası açılmış kürk mantosile bu vaziyette gerçekten çok güzel görünüyordu. Müfettiş:

— Madam, dedi, ben müfettiş Grammontum.

— Anlıyorum. İsminizin bence bir ehemmiyeti yok. Mağaza müfettişlerinden biri olacaksınız. Ne istediğinizi, beni buraya neden tıktığınızı söyler misiniz?

Büyük hırsızlar hep böyle yüksekten atarlardı. Onun için, müfettiş bu muameleye muntazırdı. Ağır ağır cevap verdi:

— Sebebini anlamış olacağınızı zannederim. Müdiriyet rezalet çıkarmak istemez. Biraz evvel dalgınlıkla sizde kalmış olan yüzüğü iade ederseniz kılınıza bile ziyan gelmeden buradan çekilip gidebilirsiniz.

Bundan daha nazikâne bir muamele olamazdı. Genç kadın da biraz evvelki mağrur ve haşin tavrını bıraktı. Hafif ve ahenkli bir gülüşle:

— Şimdi anlıyorum, dedi. Zannediyorsunuz ki... Haydi geliniz, istediğiniz gibi her tarafımı arayınız.

Genç kadın, hep mütebessim tavrile, çantasını müfettişe doğru attı. Müfettiş buna hiç kıymet vermeden masanın üzerine koydu. Şimdi kadına yaklaşmıştı:

— Israr ettiğime pek müteessifim. Fakat rica ederim, soyunur musunuz, madam?

Genç kadın hiç bir şey söylemeden, arkasındaki mantoyu çıkardı. Kadın endamının bütün tenasübü ile bir heykel gibi duruyordu. Birdenbire müfettiş Grammontun zihninden şeytani bir fikir geçti:

— Rica ederim, durunuz, dedi. İhtimalki yanlış gördüm... Size iftira ettim. O kadar zarif ve güzelsiniz ki... Kendimden geçiyorum. Çılgın gibi seviyorum sizi...

Kadın, hiç kıpırdamadan gözlerini kaldırdı. Müfettişin gözlerinin içine baktı. Çekiniyor, bir şeyden şüpheleniyordu. Maamafih, bu garib müdeleyi kabulden çekinmedi. Hafif sesle:

— Ben de size aynı şeyi tekrar edebilirim, dedi ve dudaklarını uzattı.

Grammont kadına sarıldı. Göğsüne bastı. Her tarafını okşuyor, sıkıştırıyordu. İkisinin de dudaklarını birleştiren uzun buse bir türlü bitmiyordu. Fakat Grammont korsenin kıvrımları arasından yüzüğü ele geçirince artık buseye nihayet verdi. Komedya bitmişti. İki adım geri çekildiler. İkisinin de nefesleri değişmişti. Genç kadın kürkünü yakaladı, arkasına geçirdi.

— Artık gidebilirim, değil mi? dedi.

— Şüphesiz. Fakat bir şartla.

— Hâlâ şart mı var?

— Sizi sevdiğimi unuttunuz.

— Sahi! Adresimi ister misiniz?

Magda O,Silver Avenue, 164.

Grammont güzel kadının elini öptü, onu kapıya kadar teşyi etti. Sonra, memnun bir halde bir cigara yaktı: Yüzüğü yerine iade etti. Sonra uzun bir rapor kaleme aldı. Bunda mağaza müdiriyetine gösterdiği meharet ve muvaffakıyet hakkında izahat verdi.

***

Fakat bir iki sat sonra, mağaza kapanıp ta esvap değiştirdiği zaman, müfettiş Grammont ceketinin iç cebinde cüzdanını beyhude yere aradı durdu. Cüzdanda tamam dört yüz lira vardı. Cüzdan ile beraber uçmuş gitmişti.

Müfettiş Grammont nasıl kurnaz bir hırsıza çatmış olduğunu anladı. Derhal kadının verdiği adrese koştu. Fakat burada polis müdürü oturuyordu!

Hikâyeci

Radyo

8 Kânunusani 1937 Cuma

İstanbul — Öğle neşriyatı: 12,30: Plâkla Türk musikisi, 12,50: Havadis, 13,05: Plâkla hafif müzik, 13,25-14: Muhtelif plâk neşriyatı.

Akşam neşriyatı: 17 İnkılâp dersleri: Üniversiteden naklen, Recep Peker tarafından, 18,50 Plâkla dans musikisi, 19,30 Spor müsahabeleri Eşref Şefik tarafından, 20 Vedia Riza ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları, 20,30 Cemal Kâmil ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları, 21 Saat ayarı: Orkestra: 22 Ajans ve borsa haberleri ve ertesi günün programı, 22,30 Plâkla sololar, 23 Son.

9 Kânunusani cumartesi

Öğle neşriyatı: Saat: 12,30 Plâkla Türk musikisi. 12,50 Havadis. 13,05 Plâkla hafif müzik. 13,25 - 14 Muhtelif plâk neşriyatı.

Akşam neşriyatı: Saat 18,30 Plâkla dans musikisi. 19 Şehir tiyatrosu komedi kısmı tarafından bir temsil. 20 Türk musiki heyeti. 20,30 Münir Nurettin ve arkadaşları tarafındanu Türk musikisi ve halk şarkıları. 21 Saat ayarı: Orkestra. 22 Ajans ve borsa haberleri ve ertesi günkü program. 22,30 Plâkla sololar. 23 Son.

KARİ MEKTUPLARI:

Bir duvar yıkılmak üzere

Kumkapıda Mollabey sokağında oturan bir kaç karilmiz yazıyor:

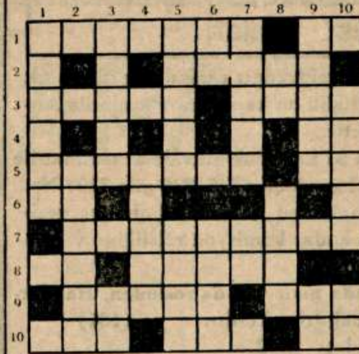
Kumkapıda Mithatpaşa caddesi nihayetinde Saraç İshak çeşmesi karşısında bir mahalle camii vardır. Mollabey sokağı denilen bu dar yolda kâin camiin duvarı, yağmurun tesirile yıkılmak üzeredir. Bu yol başında bazı yerler yıkılmıştır. Sabahtan akşama kadar bu yerden yük arabaları geçmektedir. Bu yerin tamiri ve duvarının sağlamlaştırılması mutlaka lâzımdır. Kumkapı nahiyesinin ve belediyenin ehemmiyetle nazarı dikkatini celbederiz.

Şevval 25 — Ruzu Kasım 62

S.	İmsak	Güneş	Öğle	İkindi	Akşam	Yatsı
E.	12,42	2,29	7,23	9,47	12,00	1,38
Va.	5,39	7,26	12,21	14,44	16,57	18,35

İdarehane: Babıâli civarı Acımusluk Sok. No. 13

BULMACAMIZ

SOLDAN SAĞA:

1 — İçki içilen yer (7) Boy değil (2)
2 — Utanmaz (5)
3 — Yemeği sindirmek (5) Üzüm çardağı (4)
4 — Beyaz (2)
5 — Cenazelerde dilenenler (7) Nota (2)
6 — Sual (2)
7 — Potu düzeltme «sözde» (9)
8 — Beygir (2) Meydanda (5)
9 — 3 harfi yeryüzü, 2 harfi beyaz (5) Garez (3)
10 — Orta (3) Musikî âleti (3) Sual (2)

YUKARDAN AŞAĞI:

1 — Şehir tiyatrosu rejisörü (6)
2 — Bir isim (6)
3 — Vahvah (5) Mısır mabudu (2)
4 — Kâhya (5)
5 — Bir yemiş (5) Afiş (4)
6 — Sual (2) Kir (4)
7 — Cefalı (5) Boy değil (2)
8 — Kurum (2) Eski (4)
9 — Mücevher (5) Ayı yuvası (2)
10 — Bir şeker (5) Sual (2)

GEÇEN BULMACANIN HALLİ:

Soldan sağa: 1 - Kuduz, Kene 2 - Acemilik 3 - Ur 4 - De, Aidat 5 - Ural, K. N., La 6 - Suut, Cem 7 - Ayakkabı 8 - Al, Bravo 9 - İle, Dayı 10 - Kıt, Kenar.

Yukardan aşağı: 1 - Kundura, İk 2 - Er, Yalı 3 - Da, Asalet 4 - Ucuzluk 5 - Zer, Ukba 6 - Aktar 7 - Kilim, Bade 8 - El, Civan 9 - Nihal, Oya 10 - Ek, Tama, Ir.

Şişli halkevinde konferans ve konser

Bugünkü cuma günü akşamı saat 21 de Şişli Halkevinde doktor Muzaffer Şevki tarafından zayıflamak hakkında bir konferans verilecektir. Konferanstan sonra 12 kişilik Mandolina takımı tarafından bir konser verilecektir.

Kızılay Unkapanı Kamununudan: İkinci kânunun onuncu pazar günü öğle zamanından sonra Unkapanı Elvanzade camiinde Kızılay İstanbul mümessili merhum general Alinin ruhuna ittihaf olunmak üzere mevlûdu şerif okunacağı ilân olunur.

BORSA

Istanbul 7 Kânunusani 1937

(AKŞAM KAPANIŞ FİATLERİ)

Esham ve Tahvilât

İst. dahilî	96,50	İş. B. Hamiline	10,—
Kuponsuz 1933 istikrazı	97,50	» Müessis	83,—
Ünitürk I	22,87,50	T.C. Merkez Bankası	93,—
» II	21,35,—	Anadolu his.	23,—
» III	21,30,—	Telefon	6,75
Mümessil I	41,90	Terkos	11,75
» II	38,55	Çimento	13,40
» III	—	İttihat değir.	10,50
İş Bankası	10,—	Şark »	0,75

Para (Çek fiatleri)

Paris	16,93,25	Prağ	22,59,40
Londra	621,—	Berlin	1,96,62
Nev York	79,40,—	Madrit	7,54,50
Milâno	15,02,50	Belgrad	34,58,—
Atina	87,92,25	Zloti	4,18,67
Cenevre	3,44,25	Pengo	4,34,75
Brüksel	4,69,20	Bükreş	107,89,—
Amsterdam	1,44,50	Moskova	25,10,—
Sofya	64,41,25		

Ticaret ve zahire borsası

7 Kânunusani fiat ve muameleleri

İthalât: Buğday 576 çavdar 90 arpa 81 tiftik 35 ½ yapak 25 mısır 87 B. peynir4 3/4 kepek 51 un 45 1/4 fasulye 7 ½ iç ceviz 4 3/4 ton afyon 99 kilo.

İhracat: Razmol 174 3/4 tiftik 49 3/4 yapak 7 ½ tin

2 — Satışlar:

Buğday yumuşak kilosu 6 kuruş 16 paradan 6 kuruş 30 paraya kadar, buğday sert kilosu 6 kuruş 20 paradan 6 kuruş 30 paraya kadar, kızılca kilosu 6 kuruş 10 paradan, çavdar kilosu 5 kuruş 22 ½ paradan 5 kuruş 32 ½ paraya kadar, mısır beyaz kilosu 4 kuruş 22 1/2 paradan mısır sarı kilosu 5 kuruştan, yulaf kilosu 5 kuruştan 5 kuruş 7 ½ paraya kadar, fındık iç kilosu 70 kuruştan, yapak Diyarıbekir kilosu 58 ½ kuruştan, peynir beyaz kilosu 41 kuruş 7 paradan 42 kuruş 14 paraya kadar,

3 — Telgraflar:.

Londra Mısır Lanlata 2. ci kânun tahmili korteri 24 Şi., Ki. 3 Kr. 40 Sa. Londra keten tohumu Laplata 2. ci kânun tahmili tonu 12 Ster. 5 İŞ. Ki. 7 Kr. 45 Sa. Anvers arpa Lehistan 2 ci kânun, şubat tahmili 100 kilosu 118 B. Frank Ki. 5 Kr. Liverpul buğday mert tahmili 100 libresi 9 Şi. 9 5/8 P. Ki. 6 Kr. 67 Sa. Şikago buğday Hartvinter Mayıs tahmili Buşeli 131 7/8 sant Ki. 6 Kr. 10 Sa. Vinipek buğday Manitoba mayıs tahmili Buşeli 136 5/8 sent Ki. 5 Kr. 85 Sa. Hamburg iç fındık Giresun derhal tahmil 100 kilosu 156 R. Mark Ki. 78 Kr. 92 Sa. Hamburg iç fındık Levan derhal tahmil 100 kilosu 155 R. Mark Ki. 78 Kr. 41 Sa.

KEMAL REİSİN İSPANYA DÖNÜŞÜ

Yazan: İSKENDER F. SERTELLİ No 68

Garnata nasıl olsa, günün birinde sultan Ebu Abdullahın rizasile İspanyollara teslim edilecekti. Bunu yalnız kral Ferdinand değil, bütün İspanya böyle düşünüyor ve büyük bir emniyetle bekliyordu.

Fakat, Malka kalesi Garnata şehrine benzemiyordu. Malka kalesi tamamile mücahidlerin elinde bulunuyordu.

Bütün İspanyol donanması bu kalenin surları önünde iki yıla yaklaşan uzun bir zamandanberi esir gibi bağlanıp kalmıştı.

Malkanın sukutu haberini Garnatalılar duyunca kimbilir ne kadar müteessir olacak ve büyük bir ümidsizliğe düşerek onlar da Malka müdafileri gibi kaleyi müdafaadan vazgeçeceklerdi. Kral böyle düşünüyor ve amcasının verdiği müjdeyi orduya yayarak, büyük şenlikler yapılmasını emrediyordu.

Acaba, amiral Hanrikesin söylediği gibi, İspanyol denizcileri hemen ertesi gün Malkayı zaptedebilecekler miydi?

KÖTÜRÜM BİR TOPÇUNUN YARARLIKLARI..

Ahmed Selimin o gece, aradan iki saat geçtiği halde kaleye dönmemesi, arkadaşlarını meraka düşürmüştü.

Kimin hatırına gelirdi ki, Ahmed Selim o gece kaleden ayrılırken, arkadaşlarına, gittiği yeri söylemiş bulunsun!

Bir topçu zabiti yanına on beş asker alarak şehre inmişti.

Seyid Haşimin evinin üst katında ışıklar görünüyordu.

Seyid Haşim sevgilisi Molina ile şarap içerek sarhoş olmuştu.. mücahidler ilkönce Ahmed Selimin Molina ile işrete daldığını düşünerek kapıyı çalmak istemediler. Fakat içlerinden biri: «Dediğini yapmağa mecburuz. Bize buraya gelmemizi ve kendisini aramamızı söyliyen odur. Haydi çalın kapıyı!» dedi.

Mücahidler kapıyı vurdular.

Bir uşak, sokak kapısının küçük deliğinden seslendi:

— Kimi arıyorsunuz?

— Ahmed Selim burada mı?..

— Hayır.. yok.

— Buraya gelmişti. Niçin yalan söylüyorsun?

— Yalan söylemiyorum.. biraz önce gitti buradan.

Mücahidler içeriye girmekte ısrar gösterince, köşkün üst katında bir telâş eseri görüldü.. müslüman zabitleri şüpheye düştüler:

— Kapıyı aç.. Seyid Haşimi göreceğiz.

— Şimdi uyuyor.. yarın görürsünüz!

— Saz sesini duymadık mı sanıyorsun? Haydi aç kapıyı. Yoksa..

Uşak küçük deliği kapadı.. cevap vermedi.

Seyid Haşimin evinde bir kazaya uğradığından şüphe edilen Ahmed Selimi o gece oradan kurtarmak gerekti. Mücahidlerden bir kaçı köşkün arkasına koştular. İçeriye ancak bahçe tarafından girmek mümkündü.

Büyük kapıda dört beş nöbetçi bırakarak, arkadan duvarı atladılar.. bahçeye girdiler.

Seyid Haşim o gece böyle bir baskına uğrıyacağını aklından bile geçirmemişti. Ahmed Selimin oraya geldiğini nereden de anlamışlardı?

Molina korku ve telâş içinde bocalamağa, Seyid Haşim de o gece adamlarına izin verdiği için, üst katta düşünmeğe başlamıştı.

Mücahidler zemin katının kapısını omuzladılar.. bir meşale yakarak köşkün alt kısmına girmekte gecikmediler.

Seyid Haşimin plânları, Molinanın hulyaları yavaş yavaş suya mı düşüyordu?

Birdenbire zemin katında Ahmed Selimin başsız gövdesini gören mücahidler, yıldırım çarpmış gibi, birden sarsılarak cesedin üstüne kapandılar.

— Selimi öldürmüşler!..

— Zavallı Selim!..

Selimin boynundan akan kanlar yerde pıhtılaşmış bir halde duruyordu. Büyük halâskârın vücudü henüz soğumuştu.

Artık bu hâdise karşısında irade ve muhakemelerini kaybeden mücahidler ne yapacaklarını bilmiyorlardı. Hep birden:

— Biz zaten Seyid Haşimden şüpheleniyorduk. Onun İspanyollarla el altından uyuşmak istediğini duymuştuk. Demek ki duyduklarımız doğru imiş. Malkaya düşmanın kolaylıkla girebilmesi için, her şeyden önce Selimin başını koparmak gerek olduğunu anlıyan Seyid Haşime hemen haddini bildirmeliyiz...

Diye bağırşarak kılıçlarını çektiler.. meşalelerle birlikte köşkün üst katına çıktılar.

Seyid Haşim tehlikeyi görünce:

— Keşki onlardan önce aşağıya inip gizli yoldan seninle birlikte kaçsaydık, Molina! Allah bizi şaşırttı.. halâs yolu evimizde iken, canımızı kurtaramadık.. ne yazık!

Diye ağlamağa başlamıştı.

Molina, Seyid Haşim kadar korkaklık göstermiyordu.

Odanın kapısındaki sürmeyi iyice çekmişlerdi. Bu çok sağlam kapılı bir odaydı.. buraya kolay kolay girilemezdi.

Mücahidler kapıyı vurdular:

— Alçak köpek! Böyle bir aslanı öldürürken vicdanın sızlamadı mı? Endülüs yıkılırsa, onun ankazı üzerinde sen nasıl barınabileceksin? Haydi, aç kapıyı..

Seyid Haşim çıldırmış gibi, başını iki avucunun içine almış, odanın ortasında dimdik duruyor ve:

— Onu ben öldürmedim.. Molina öldürdü..

Diye haykırıyordu.

Kapıyı tekmelemeğe başlamışlardı. Seyid Haşimin bu sözlerinden hiddetlenen Molina:

— Alçak! Yaptığın cinayetin mesuliyetini bana mı yüklemek istiyorsun?

(Arkası var)

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Umum İdaresi İlânları

Muhammen bedeli 8986,20 lira olan müfredatı aşağıda yazılı yatak eşyası 25/1/937 pazartesi günü saat 15,30 da kapalı zarf usulü ile Ankarada idare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin 673 lira 97 kuruşluk muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikaları, Resmî gazetenin 7/5/936 gün 3297 No. lu nüshasında intişar etmiş olan talimatname dairesinde alınmış vesika ve tekliflerini ayni gün saat 14,30 a kadar komisyon reisliğine vermeleri lâzımdır.

Şartnameler parasız olarak Ankarada malzeme dairesinden, Haydarpaşada tesellüm ve sevk şefliğinden dağıtılmaktadır. (101)

Pamuk şilte	Adet	242
Seyyar karyola şiltesi	»	30
Yatak ve yorgan çarşafı	»	1772
Küçük yasdık yüzü	»	325
Büyük yasdık yüzü	»	1000
Küçük yasdık	»	83
Büyük »	»	300
Cibinlik	»	200

Iktisat Vekâleti Iş Dairesi üçüncü bölge âmirliğinden:

3008 numaralı İş kanununun hazırlık faaliyetine başlamak üzere 14/12/936 tarihinde Dördüncü Vakıf hanında muvakkaten yerleşen ve merkezi İstanbul olan İktisad vekâleti İş dairesi üçüncü bölge âmirliği bugünden itibaren Galatada Voyvoda caddesinde Bozkurt hanındaki dairei mahsusasında faaliyete geçmiştir. (106)

Sergilerde eser teşhir eden ressamlara:

Güzel San'atlar Akademisi Direktörlüğünden:

İkincikânun yirmi ikisinde Atinada Yunan hükûmeti bütün Balkan devletlerinin iştirâk ettiği bir resim sergisi açacaktır. Bu sergiye iştirâk etmek isteyen ressamların jüriye arzedilmek üzere beğendikleri eserlerinden üçer danesini en geç 12 İkincikânun sabahına kadar Güzel San'atlar Akademisi Müdür muavinliğine makbuz mukabilinde teslim etmeleri. (83)

Ankara Valiliğinden:

Çubuk Garaj yolunun mebdeinden altıncı kilometreye kadar parke taşla kaplaması 4/1/937 de ihalesi yapılmak üzere kapalı zarfla eksiltmeye konmuş vakti muayyeninde gelen isteklilerin teklifatları lâyıkı had görülmediğinden mezkûr işin arttırma ve eksiltme kanununun 40 ıncı maddesinin ilk fıkrasına tevfikan 25/1/937 günü saat 15 de ihalesi yapılmak üzere yeniden kapalı zarf usuliyle eksiltmeye konulmuştur. Keşif bedeli 27150 liradan ibaret bulunan bu iş için isteklilerin 2036 lira 25 kuruş teminat mektubu Ticaret odası vesikası ve Nafıa vekâletinden alınmış 937 senesine aid müteahhitlik vesikasile birlikte 25/1/937 günü saat 14 de kadar eksiltme komisyon reisliğine vermeleri. Eksiltme şartnamesi ve teferrüatını Nafıa müdürlüğünden 125 kuruş mukabilinde verileceği ilân olunur. (2281) (96)

Zayi: İzmir nüfus memurluğundan aldığım nüfus tezkerem kaybolmuştur. Yenisini alacağımdan eskisinin hükmü yoktur. Vitali oğlu Hanri Arditi 1917 tevellütlü

Düzeltme

İstanbul altıncı icra memurluğundan: Gazetemizin 28/11/936 tarihli nüshasının 15 inci sahife son sütununda çıkan Hakkı tarafından Emniyet Sandığına birinci derecede ipotek Ayvansarayda Atikmustafa paşa mahallesinde ayazma mahallen Damlataşı sokağında ki evin numarası eski ve yeni 17 olduğu halde sehven 18 olarak ilân edilmiş olduğundan keyfiyet tashihan ilân olunur.

Zayi — 18/10/935 gün ve 7593 sayılı ithalât beyannamesinin 2 inci nüshasını zayi ettik. Yenisini çıkaracağımızdan eskisinin hükmü yoktur.
Hancı ve Kehale zadeler

Istanbul Gayrimübadiller komisyonundan:

D. No.	Semti ve mahallesi	Sokağı	Emlâk No.	Cinsi ve hissesi	Hisseye göre muhamen K.	
2929	Arnavutköy	E. Ethem ağa bağı Y. Vakıf	E. 71	7350 metre tarla	370	Açık arttırma
2936	Galata Kemankeş	Leblebici ve kahveci çıkmazı	E. ve Y. 3 ve 32/2	Üç No. lu dükkânın sırf mülk şerbethane ve gediklerinin yalnız sırf mülk berber gediğinden münkalip mahallin 1728 sehim itibarile 346 sehim ile bedele inkilâp eden vakıf mahallinin 30 hisseden 17 His.	1000	Kapalı zarf
2990	Sarıyer Yenimahalle	E. Kilise Y. İbnisina	E. 37 Y. 47	51,50 metre arsa	40	Açık arttırma
3041	Topkapı Takyeci	Davutpaşa cad.	E. 30 Y. 65	Hanenin 3/20 His.	300	»
3099	Kuzguncuk	E. Hacı kaymak Y. Menteşbağı	E. 46 Y. 18	Ahşap hane	820	»
3114	Edirnekapı hacı Muhittin	Sulukule cad.	E. 2 Y. 6	100 metre arsanın 1/2 His.	40	»
3475	Üsküdar İhsaniye	Harem iskelesi	22	124 metre arsa	380	»
3781	Feriköy	E. Fırın Y. Bomonti	E. 59 mü.	1837 metre arsa	1000	Kapalı zarf
4050	Arnâvutköy	Dere ve Yağhane çıkmazı	132 - 30	Dere sokağında 132 No. lu bostanın ve Yağhane çıkmazında ve 30 No. lu hanenin 1/2 şer hisseleri	300	Açık arttırma
4500	Yeniköy	Dere	E. 29-31 Y. 37-39	919 metre arsanın 14/120 His.	20	»
4512	Paşabahçe	Ayazma	E. 38 Y. 40	68,50 metre arsanın 7/9 His.	80	»
4721	Yeniköy	E. Ayanikola Sait Halim paşa cad.	E.87 Y. 37 mahallen 89	88 metre arsa	150	»
7394	İstinye	E. İstirati Y. Balyemez	E. 9	20 metre arsa	20	»
8302	Pendik Yayalar köyü	Büyükdere Pavli mevkiinde	896/10	25722 metre tarlanın 1/2 His.	2800	Kapalı zarf
8383	Yeniköy	E. Berber Yanko Y. Sermet	E. 6 Y. 8	Ahır arsasının 1/2 His.	25	Açık arttırma
8462	Aksaray İnebey	Mirahor hamamı	E. 152 Ada 63 Harita 1668	30,73 metre arsanın 10/16 His.	200	»

Yukarıda evsafı yazılı gayrimenkuller on gün müddetle satışa çıkarılmıştır. İhaleleri 20/1/937 tarihine müsadif Çarşamba günü saat 14 dedir. Satış münhasıran gayri mübadil bonosiledir.

Avrupaya talebe gönderiliyor

Maden Tetkik ve Arama Enstitüsü Genel Direktörlüğünden:

1 — Maden mühendisi yetiştirmek üzere müsabaka ile Avrupaya «20» talebe tahsile gönderilecektir. İsteklilerin aşağıdaki şartları haiz olması lâzımdır.

A — Türk olmak

B — Maden ocaklarında çalışabilecek kabiliyette ve sıhhati tam olmak, «Sıhhi muayene Ankarada yapılacaktır.»

C — Lise mezunu olup Fransızca, Almanca, İngilizce dillerden birisini okuyup yazabilmek.

D — Yaşı 18 den aşağı 25 den yukarı olmamak.

2 — Müsabaka imtihanı Ankarada M. T. A. Enstitüsünde 25 İkincikânun 1937 günü yapılacaktır. Açılacak müsabaka imtihanında kazanmış olmakla beraber gönderilecek talebelerin ihraz ettikleri derece itibarile «20» arasında bulunmak şarttır.

3 — İmtihan: Hesap, hendese, cebir, mihanik, fizik, kimyadan ve yukarıda yazılı dillerden birinden yapılacaktır.

4 — Tahsile gönderilecek olanlar, ileride tahsil müddetleri kadar mecburî hizmete tâbi olduklarından, bu hususta mükellefiyetlerini tevsik etmek üzere bir taahhütname verecekler ve bunun içinde muteber kefil göstereceklerdir.

5 — İsteyenlerin nüfus hüviyet cüzdanını, hüsnühal varakasını, mektep şehadetnamesini veya bunlarıntasdikli birer suretlerini 4 kıt'a fotoğraf ve dilekçelerini 21/1/1937 perşembe günü akşamına kadar Ankarada M. T. A. Enstitüsü Genel Direktörlüğüne göndermeleri ve 22/1/1937 cuma günü sıhhî muayeneleri yaptırılmak üzere, öğleden evvel bay Hasan apartımanındaki enstitü dairesinde bulunmaları ilân olunur. (2119) (3673)

İnhisarlar U. Müdürlüğünden:

1 — 30/XII/936 tarihinde isteklisi çıkmadığından dolayı ihalesi yapılamamış olan Afyon Karahisarında yaptırılacak 21735 lira 57 kuruş keşif bedelli müdürlük binasının inşaatı yeniden kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur.

2 — Eksiltme 18/1/1937 tarihine rastlayan pazartesi günü saat 15 de Kabataşda Levazım ve mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

3 — Muvakkat teminat 1630 lira 17 kuruştur.

4 — İstekliler ihaleden en az üç gün evvel İnhisarlar inşaat şubesine gelerek bu gibi işleri muvaffakıyetle yaptıklarına dair resmî vesaik gösterildikten sonra ehliyet vesikası almalıdırlar.

5 — Şartname ve projeler 109 kuruş mukabilinde İnhisarlar Levazım ve mübayaat Şubesinden ve Ankara Başmüdürlüğü ile Afyon Karahisar müdürlüğünden alınabilir.

6 — Mühürlü teklif mektubunu ve ayrıca kanunî vesikaları ihtiva edecek olan kapalı zarflar en geç ihale günü tam saat 14 de kadar yukarıda adı geçen alım komisyonu Reisliğine verilmiş olmalıdır. (3892)

İstanbul Haricî Askerî Kıtaatı İlânları

	Beher kilosunun Muhammen fiatı Kr.	Sn.	Teminatı Lira	Tutarı Lira	Tonun
Edirne	12	00	4262	60240	502
Kırklareli	12	00	7250	120000	1000
Çorlu	11	50	2070	27600	240
Lüleburgaz	11	65	4745	69900	600
Vize	12	00	6452	104040	867
Tekirdağ	11	64	4369	62390	536
			29148	444170	3745

1 — Üçüncü kolordu birlikleri ihtiyacı için yukarda gösterilen 3745 ton Ekmeklik unun kapalı zarfla münakasasına talip zuhur etmediğinden pazarlıkla alınacaktır.

2 — Cetvelde yazılı miktarların her biri hizasında gösterilen un miktarı o mıntakadaki birliklere teslim edilecek unun yekûnu olup bu mıntakalarda yine ayrı ayrı garnizonlara un teslim edilecektir. Bu garnizonların mahalli şartnamelerde yazılıdır.

3 — Şartnameler İstanbul, Ankara Levazım âmirlikleri, Edirnede Garp Hudut K. Kırklareli, Çorlu, Lüleburgaz, Vize ve Tekirdağ satınalma komisyonunda 22 lira 21 kuruş mukabilinde alınacaktır.

4 — İhalesi 14/Kânunusani/937 perşembe günü saat 16 da yapılacaktır.

5 — Pazarlığa iştirak edecekler 2490 No. lu kanunun 2, 3 üncü maddelerindeki belgelerle birlikte yukarıdaki cetvelde her mıntakaya nazaran yazılı teminatları veyahut 3745 ton unun hepsine birden talip olacaklar yine her mıntakaya nazaran ayrı ayrı fiat verecekleri gibi kanunun 16 ıncı maddesi mucibince teminatlarını kor muhasebeciliğine yatırmış bulunacaklardır. (546) (3828)

Türkiye Ziraat Bankasından:

Bankamız için altı tip üzerine ceman yedi yüz elli adet kalamoza kabı satın alınacaktır. Nümuneyi görmek ve şeraiti anlamak üzere İkinci Kânunun on birinci Pazartesi akşamına kadar her gün öğleden sonra İstanbulda Yeni Postahane arkasında Türkiye hanının alt katında Ziraat Bankası Levazım dairesine müracaatları. (43)

İstanbul Harici Askerî KITAATI İLÂNLARI

Kayseri garnizonundaki kıt'aların ihtiyacı olan 134,000 kilo ekmeklik un kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur. Tahmin edilen bedeli 15410 liradır. İlk teminatı 1155 lira 75 kuruştur. Eksiltmesi 22 İkinci kânun 1937 Cuma günü saat 15 buçukta Kayseri Kor. karargâh binasındaki Kor. Satınalma komisyonunda yapılacaktır. Şartnamesi İstanbul, Ankara levazım âmirlikleri ve Konya, Kayseri, Kor. satınalma komisyonlarında her gün görülebilir. İsteklilerin belli günde kanunî teklif mektuplarını saat 14 buçuğa kadar Kayseri Kor. satınalma komisyonuna vermiş olmaları. (555) (3854)

★

Kırklareli Tüm birlikleri ihtiyacı için kapalı zarf usulile 93000 kilo Bulgur satın alınacaktır. Muhammen fiyatı 15 kuruş olup tutarı 13950 liardır. İlk teminatı 1046 lira 25 kuruştur. Şartnamesi Tüm satınalma komisyonunda her gün görülebilir, ihalesi 13/1/937 çarşamba günü saat 16 da. İstekliler kanunun 2 ve 3 cü maddelerindeki vesika ve teminat mektuplarını havi zarflarını belli gün ve saatten bir saat evveline kadar Tüm satınalma komisyonuna vermeleri. (553) (3853)

Çankırı Sıhhat ve İçtimaî Muavenet Müdürlüğünden:

1 — Çankırı Memleket hastanesinin 99 kalemden ibaret ve muhammen bedeli 720 lira bulunan ilâç ve tıbbî malzemesi 24/12/936 tarihinden itibaren yirmi bir gün müddetle açık eksiltmeye konulmuştur.

2 — İstekliler bu husustaki şartnameyi ve ilâç listesini ve markalarını bedelsiz olarak görmek üzere İstanbul Sıhhat ve İçtimaî muavenet müdürlüğü ile Çankırı Memleket hastanesi baş tababetine müracaatları.

3 — Eksiltme 14/1/1937 tarihine müsadif perşembe günü saat 14 de Çankırı vilâyeti Daimî encümeninde yapılacaktır.

4 — Bedeli muhammene göre muvakkat teminat miktarı 54 liradır.

5 — Taliplerin bedeli muhammene nazaran yüzde 7,5 ve 15 hesabiyle teminat ve dipozito akçeleri ile birlikte mezkûr gün ve saatte Encümende hazır bulunmaları ilân olunur. (3878)

Selimiye Askerî Satınalma Komisyonu

1 — Tümen birliklerinin Kavaklardaki kısmının ihtiyacı için 7560 kilo Pırasa, 3500 Ispanak, 3240 lahana ve Selimiyedeki kısmı ile Haydarpaşa hastanesi için de 9800 kilo Pırasa, 5400 Ispanak, 4200 Lahana alınacaktır. Kavakların sebzesinin bedeli 777 lira 83 kuruştur. Selimiyenin aid sebzenin de bedeli 974 lira 82 kuruştur.

2 — Şartnameler Selimiye Askerî satınalma komisyonunda hergün görülebilir.

3 — Eksiltmeler 25/1/1937 pazartesi günü saat 14,5 da Selimiyede Tümen Askerî dairesi binasındaki satınalma komisyonunda yapılacaktır.

4 — Eksiltmeler açık eksiltme suretile yapılacaktır.

5 — İlk teminat Kavakların 58 lira 35 kuruş Selimiyenin ise 73 lira 11 kuruştur.

6 — Bu işlere gireceklerin bu işlerle meşgul olduklarını gösterir resmî vesaik ibraz etmeleri meşruttur. (66)

Sahibi Necmeddin Sadak — Umumî neşriyat müdürü: Enis Tü — Akşam matbaası

SATILIK MÜLK

Lâlelide: Birinci kattan itibaren deniz alır beş katlı, büyük bahçeli senede 1560 lira gelirli betonarme bir mülk tapu ve evkaf masrafları dahil maktuen 13,000 liraya satılıktır. Müracaat: Saat 3 - 5 arası Koska 192 numarada demir tüccarı bay Cemal. Telefon 21152

Beyoğlu üçüncü sulh hukuk hâkimliğinden: Emlâk ve ticaret Türk anonim şirketi ile küçük Nasuhun müştereken mutasarrıf oldukları ve tamamı 7500 lira kıymeti muhammeneli Feriköyünde Bozkurt mahallesi Kostantin Fatin sokağında yeni 28 eski 28, 30 sayılı apartımanın izalei şuyu için açık arttırmaya konulduğundan 12/2/937 tarihine müsadif cuma günü saat 15 den 16 ya kadar Beyoğlu sulh mahkemesi başkâtipliğince müzayede ile satılacaktır. Arttırma bedeli muhammen kıymetinin % 75 ni bulursa o gün ihale edilecektir. Bulmadığı takdirde 15 ci gününe gelen 27/2/937 tarihine müsadif cumartesi günü saat 11 den 12 ye kadar icra olunacak ve en son arttıranın üzerine ihale edilecektir. 1 — İhaleye kadar birikmiş olan maliye ve belediye vergileri ve vakıf icaresi ve tellâliye müşteriye aittir. 20 senelik vakıf taviz bedeli olan 133 lira 40 kuruşta müşteriye aittir. 2 - Arttırmaya girmek istiyenler muhammen bedelin % yedi buçuğu nisbetinde teminat akçesi veya bir bankanın teminat mektubunu getirmeleri şarttır. 3 - Arttırma bedeli ihale günlemecinden itibaren 7 gün içinde mahkeme kasasına yatırılacaktır. Aksi takdirde ihale bozularak farkı fiat ve zarar ve ziyan faiz bila hüküm müşteriden alınacaktır. 4 - 2004 sayılı icra ve iflâs kanununun 126 cı maddesine tevfikan gayri menkul üzerindeki ipotek sahibi alacaklılar ile diğer alâkadarlar gayri menkul üzerindeki haklarını ve hususile faiz ve masrafa müteallik iddialarını ispat için ilân gününden itibaren 15 gün zarfında evrakı müsbitelerile satış memuruna müracaat etmelidirler. Aksi takdirde hakları tapu kütüğü ile sabit olmıyanlar satış parasının paylaşmasından hariç kalacaktır. 5 - Şartname mahkeme divanhanesinde her kesin göreceği bir yere asılmıştır. Fazla malûmat almak istiyenler 936-33 sayılı Beyoğlu sulh mahkemesi başkâtipliğine müracaatları ilân olunur. (29112)

İstanbul komutanlığı
Satınalma Komisyonu İlânları

Gümüşsuyu hastanesinin çamaşır yıkama ve kurutma makinesinin tamiri ihalesi 25/1/937 pazartesi günü saat 15 de yapılacaktır. Muhammen keşif bedeli 895 liradır. Şartnamesi hergün öğleden evvel komisyonda görülebilir. İsteklilerin 67 liralık ilk teminatlarile beraber ihale günü Fındıklıda komutanlık satınalma komisyonuna gelmeleri. (89)

Zayi — Emniyet sandığında kullanmakta olduğum mustatil şekilde Emine isimli mühürüm iki gündenberi zayi olmuştur. Yenisini hakkettireceğimden eski mühürün hükmü olmadığını ilân ederim.

Yedikule Hacı Evhaddin hamamı sahibi Emine

TÜRK HAVA KURUMU

BÜYÜK PİYANGOSU

3 cü Keşide 11 İkincikânun 937 dedir

Şimdiye kadar binlerce kişiyi zengin etmiştir.

Büyük ikramiye 45.000 liradır.

Ayrıca: 15,000, 12,000, 10,000 liralık ikramiyelerle (10.000 ve 20.000) liralık iki adet mükâfat Vardır.

DİKKAT:

Bilet alan herkes 7/İkincikânun/937 günü akşamına kadar biletini değiştirmiş bulunmalıdır. Bu tarihten sonra bilet üzerindeki hakkı sakit olur.

Askerî Fabrikalar Umum Müdürlüğü Satınalma Komisyonu İlânları

500 ton Asit nitrik

Tahmin edilen bedeli 127500 lira olan yukarıda mıkdarı ve cinsi yazılı malzeme Askerî Fabrikalar Umum müdürlüğü satınalma komisyonunca 19/2/937 tarihinde cuma günü saat 15 de kapalı zarf ile ihale edilecektir. Şartname altı lira 37,5 kuruş mukabilinde komisyondan verilir. Taliplerin muvakkat teminat olan 7625 lirayı havi teklif mektuplarını mezkûr günde saat 14 e kadar komisyona vermeleri ve kendilerinin de 2490 numaralı kanunun 2 ve 3 maddelerindeki vesaikle mezkûr gün ve saatte komisyona müracaatları. (3776)

İst. Defterdarlığı Üsküdar Tahsil Müdürlüğünden:

Adalar emvaline 542 lira 31 kuruş veraset vergisinden borçlu ölü Mikâil Nalbantyan veresesinden karısı Anderiyanın üçte bir hissesine mutasarrıf olduğu Kadıköy Caferağa mahallesinin Moda caddesinde eski 47 yeni 49, 51, 53 ve 55 sayılı gayri menkul emvali Kadıköy kazası idare heyeti kararı ile müzayedeye vazedilmiştir. Talip olanların % 7,5 pey akçelerile birlikte yövmü ihale olan 18/1/937 gününe müsadif pazartesi günü Kadıköy kazası idare heyetine müracaatları. (87)